

TƯƠNG NIỆM
NHẠC SĨ ĐẠI TÁ NGUYỄN VĂN ĐÔNG (1932-2018)

Phan Anh Dũng (Rockville, Maryland) biên soạn
Thực hiện: 2018 - Hiệu đính: 2/4/2023
Xin vui lòng gửi thêm tài liệu và ý kiến xây dựng về:
dathphan1@gmail.com

WESTMINSTER, California (NV) – Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông, tác giả tình khúc nổi tiếng “Chiều Mưa Biên Giới”, vừa qua đời lúc 4 giờ 30 sáng Thứ Hai, ngày 26 Tháng Hai (tức 7 giờ 30 tối 26 Tháng Hai theo giờ Việt Nam) tại Bệnh viện Chợ Rẫy, Sài Gòn, hưởng thọ 87 tuổi.

Nhạc sĩ Trần Quốc Bảo, chủ nhiệm đặc san Thế Giới Nghệ Sĩ, xác nhận tin trên với phóng viên Người Việt.

“Tôi nhận được tin do ca sĩ Giao Linh từ Sài Gòn gọi sang cho hay. Giao Linh là học trò rất thân với thầy Nguyễn Văn Đông. Chị Giao Linh vào bệnh viện thăm thầy buổi trưa, vừa về vài tiếng thì nghe người nhà của thầy gọi cho biết là thầy qua đời,” nhạc sĩ Trần Quốc Bảo cho biết.

Cũng theo lời nhạc sĩ Trần Quốc Bảo, “Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông được đưa vào bệnh viện một vài ngày trước do khó thở, và vì những bệnh già chừ không phải bệnh tật gì nặng hết. Thế nên việc ông ra đi đột ngột khiến ai cũng bàng hoàng. Bản thân tôi cũng cảm thấy buồn quá!”...

(NGUỒN: Người Việt Online – PV Ngọc Lan)

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông (trái) cùng vợ và nhạc sĩ Trần Quốc Bảo chụp trước cửa tiệm Nhuận Hương năm 1996 (Hình: nhạc sĩ Trần Quốc Bảo cung cấp)

Vợ chồng nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông (ngồi) chụp tại tư gia của ông năm 2014 cùng các ca sĩ Giao Linh, Phương Hồng Quế, Trang Thanh Lan, Phương Hồng Ngọc, Kim Anh, Michael, nhạc sĩ Trần Quốc Bảo (Hình: nhạc sĩ Trần Quốc Bảo cung cấp)

@nguồn Trần Quốc Bảo

Ông Bà Nguyễn Văn Đông & vợ chồng ca sĩ Giao Linh

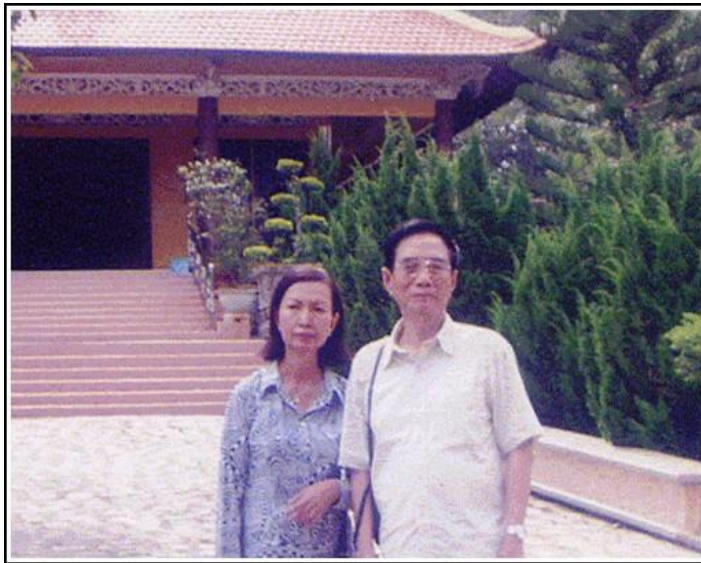
Theo Quỳnh Nguyễn – báo Tuổi Trẻ Online – ngày 27/2/2018:

...Từ sau năm 1975 ông sống ở ngôi nhà trên đường Nguyễn Trọng Tuyển, quận Phú Nhuận (TP.HCM).

Gần gũi nhất với gia đình nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông những ngày cuối cùng là vợ chồng ca sĩ Giao Linh. Vợ chồng ca sĩ Giao Linh là người phụ trách cáo phó, lo hậu sự cùng vợ của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông.

Vợ nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông cũng cho hay lâu nay nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông có mắc nhiều bệnh như thoái hóa khớp, tiểu đường, đau dạ dày và huyết áp không ổn định. *“Những bệnh đó tôi đều biết và gìn giữ được bởi tôi cũng vốn xuất phát trong ngành y, nhưng 12h trưa qua (26-2) thì ông phải nhập viện cấp cứu vì phù động mạnh chủ. Đến 19h30 hôm qua thì ông ra đi vì vỡ động mạch chủ. Trước khi mất năm mươi phút, ông vẫn rất tỉnh táo trò chuyện với tôi nhẹ nhàng”* – vợ nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông kể.

Linh cữu của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông được quản tại tư gia (271A Nguyễn Trọng Tuyển, phường 10, quận Phú Nhuận, TP.HCM). Lễ động quan diễn ra vào 12h ngày 2-3 (nhằm ngày 15 tháng giêng Mậu Tuất), sau đó nhạc sĩ được hỏa táng tại Bình Hưng Hòa. Gia đình thông báo xin miễn chấp diếu, hoa quả.

Ông Bà Nguyễn Văn Đông
(hình tư liệu – NS Nguyễn Văn Đông gửi tặng Phan Anh Dũng & Tâm Hảo)

Tiền đưa Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông

Văn Nghệ Cuối Tuần (42) – SBS Việt ngữ – Mai Hoa, Tuấn Tôn –
Friday, March 2, 2018

Cho đến khi ông mất, người hâm mộ mới giật mình hốt hoảng, những người của “muôn năm cũ” thời VNCH, những người từng làm nên thời vàng son cho Hòn Ngọc Viễn Đông để hôm nay người Việt tiếc nuối nghĩ về... từng người một đã bỏ ta đi như những dòng sông nhỏ...

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông mất tại Sài Gòn vào đêm 26/2, hưởng thọ 86 tuổi.

Nhắc đến Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông người ta hay nhắc đến hai bài Chiều Mưa Biên Giới và Phiên Gác Đêm Xuân.

Tuy nhiên ông còn rất nhiều bài hay mà mỗi ca khúc đều rất đẹp về phần nhạc lẫn phần lời.

Các bài hát trong chương trình sẽ đưa quý vị quay về lại thời vàng son, tử tế của người Sài Gòn và dư vị của người Việt không Cộng sản tao nhã mà thế hệ ngày nay còn thấy được qua những thước phim ảnh xưa để lại.

Sau 10 năm tù CS cho hàm Đại tá QĐ VNCH, ông chọn ở lại quê hương sống bên cạnh người dân Việt, cùng hứng chịu với dân tộc tất cả những trái đắng của đất nước trong chế độ Cộng Sản thay vì ra đi theo diện HO.

Cho đến khi người nghe nhạc biết rằng ông vẫn ở bên cạnh họ bấy lâu này thì ông đã đi xa rồi.

Bàng bạc trong tất cả các lời bài hát của ông là tâm tình và và ý muốn của ông tất cả làm nên con người và nhân cách Đại tá Quân đội VNCH Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông.

Mời nghe: [Chương trình phát thanh của Đài SBS Úc Châu](#) (MP3)

PHÂN ƯU

Cơ Sở Văn Học Cò Thơm nhận được tin buồn:

Nhạc sĩ NGUYỄN VĂN ĐÔNG

Sinh ngày 15 tháng 3, 1932

vừa tạ thế ngày 26 tháng 2, năm 2018 tại thành phố Sài Gòn, Việt Nam
hưởng thọ 87 tuổi

Cựu Đại Tá với chức vụ sau cùng là “Trưởng Khối Lãnh Thổ” của Bộ Tổng Tham Mưu QLVNCH; Trưởng Đoàn Văn Nghệ Vì Dân (1958), Trưởng Ban Tổ Chức “Đại Hội Thi Đua Văn Nghệ Toàn Quốc” (1959), Trưởng Ban Tổ Chức “Đại Hội Trăm Hoa Miền Nam” (1961), Trưởng Ban Nhạc “Tiếng Thời Gian” của Đài Phát Thanh Sài Gòn, Giám Đốc Nghệ Thuật cho hãng đĩa Continental, Sơn Ca, Premier. Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông là tác giả của nhiều nhạc phẩm nổi tiếng như: *Chiều Mưa Biên Giới, Mấy Dăm Sơn Khê, Sắc Hoa Màu Nhớ, Phiên Gác Đêm Xuân, Nhớ Một Chiều Xuân, Hải Ngoại Thương Ca, Khúc Tình Ca Hàng Hàng Lốp Lốp* ... Ông còn dùng bút hiệu Phương Linh và Đông Phương Tử, tiên phong cho làn điệu “Tân Cổ Giao Duyên”... Ông là một người lính tay súng tay đàn nhận được 2 phần thưởng cao quý: Bảo Quốc Huân Chương và Giải Âm Nhạc Quốc Gia trước 1975.

Cơ Sở Văn Học Cò Thơm xin thành kính phân ưu cùng Bà quâ phụ Nguyễn Văn Đông và tang quyến.

Nguyện cầu hương linh Nhạc sĩ NGUYỄN VĂN ĐÔNG sớm được an nghỉ nơi đất Phật.

THAY MẶT VĂN THỊ HỮU CƠ SỞ VĂN HỌC CỎ THƠM

Nguyễn Thị Ngọc Dung, Phan Khâm, Phan Anh Dũng, Trần Bích San, Đỗ Tràng Mỹ Hạnh

**BẠN CVT Ở SÀI GÒN ĐÃ GIÚP ĐẶT VÒNG HOA
VÀ ĐEM THỦ PHÂN ƯU ĐẾN CHIA BUỒN
VỚI CHỊ NGUYỆT THU (BÀ NGUYỄN VĂN ĐÔNG)**

THƯ PHÂN ƯU

26 THÁNG 2, 2018

CHỊ THU THÂN QUÝ,

ĐƯỢC BẠN BÈ THÔNG BÁO TIN ANH ĐÔNG ĐÃ QUA ĐỜI, VỢ CHỒNG PHAN ANH DŨNG & TÂM HẢO Ở HOA KỲ THẬT QUÁ BẤT NGỜ!

2 TUẦN TRƯỚC VỪA ĐƯỢC ANH GỬI EMAIL CHÚC MỪNG TẾT MẬU TUẤT VÀ MẤY THÁNG TRƯỚC ANH CÒN GỬI TIÊU SỬ MỚI NHỨT (VÌ THÔNG TIN TRÊN MẠNG VÀ BÁO CHÍ KHÔNG CHÍNH XÁC!)

TỤI NÀY LÚC NÀO CŨNG QUÝ MẾN ANH CHỊ VÀ MONG GẶP MẶT ANH CHỊ ĐỂ NÓI CHUYỆN, VẬY MÀ CHƯA GẶP THÌ ... ANH ĐÔNG ĐÃ RA ĐI VĨNH VIỄN!

KHÔNG BIẾT GÌ HƠN LÀ CHIA BUỒN VỚI CHỊ VÀ MONG CÁC HỌC TRÒ NHƯ GIAO LINH, THANH TUYỀN ... VÀ THÂN HỮU CỦA ANH CHỊ GIÚP TANG LỄ ĐƯỢC CHU TOÀN.

NAM MÔ TIẾP DẪN ĐẠO SỰ, A DI ĐÀ PHẬT ...

CẦU XIN HƯƠNG LINH CỦA ANH ĐÔNG SỚM VỀ ĐẤT PHẬT!

PHAN ANH DŨNG & TÂM HẢO

RICHMOND, VIRGINIA USA

Chỉ còn 6 tiếng đồng hồ nữa là đến giao thừa năm Mậu Tuất, thân chúc hai bạn PAD&TH:
dồi dào sức khỏe trong năm mới, vạn sự hanh thông, An Khang, Thịnh Vượng,
vững tay lái con thuyền Cỏ Thơm
đến bến bờ Tình thương, Tình hoa, Nhân Bản, lưu lại mai sau.

Nguyễn Văn Đông và Gia đình – Sài Gòn

***Email chúc Tết của Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông
gởi Phan Anh Dũng & Tâm Hào ngày 15 tháng 2, 2018***

TIỂU SỬ NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN ĐÔNG

(Tổng hợp các bài báo và phỏng vấn trên internet – Bài viết và hình ảnh đặc biệt do một người bạn thân của Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông gửi – tháng 11, 2017)

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông sinh ngày **15 tháng 3 năm 1932** tại Quận 1, Thành phố Sài Gòn. Nguyên quán của ông ở Huyện Bến Cầu, Tỉnh Tây Ninh. Thuở bé, do điều kiện gia đình khá giả và vào hàng điền chủ giàu có, cất trường học, lập chợ giúp cho kinh tế quê nhà, nên Nguyễn Văn Đông được gia đình mời thầy đến dạy học tại gia. Thời gian sau, họ Nguyễn theo học bậc trung học tại trường Huỳnh Khương Ninh, Phường Đa Kao, Tân Định - Thành phố Sài Gòn.

Năm 1945, chính quyền Pháp đóng cửa Trường Huỳnh Khương Ninh vì những biến động thời cuộc.

Năm 1946, gia đình gửi ông vào trường Thiếu sinh quân ở Vũng Tàu, khi ấy ông mới 14 tuổi. Đây là ngôi trường quân sự lâu đời nhất đã đào tạo nhiều tướng lãnh Việt Nam, trong đó có Thống tướng Lê Văn Tỵ được coi là người anh cả của Thiếu sinh quân Việt Nam.

Trải qua 5 năm học tập tại trường Thiếu sinh quân, Nguyễn Văn Đông được học nhạc với các giáo sư người Pháp của "Học viện Âm nhạc Paris" sang giảng dạy. Năm 15 tuổi, Nguyễn Văn Đông là thành viên của Ban Quân Nhạc Thiếu sinh quân do Nhạc trưởng Pháp chỉ huy, và họ Nguyễn học sử dụng thành thục các loại nhạc cụ trong dàn quân nhạc theo biên chế chính quy của quân đội. Năm 16 tuổi, ông đã có những sáng tác đầu tay như "*Thiếu Sinh Quân Hành Khúc*" và "*Tạm biệt mùa hè*" được Ban Giám Đốc trường công nhận là bài đoàn ca. Sau 5 năm khổ luyện quân sự, Nguyễn Văn Đông tốt nghiệp với bằng hạng ưu, ông nhập ngũ vào Quân đội Quốc gia Việt Nam.

Năm 1951, Nguyễn Văn Đông trúng tuyển theo học khóa 4 Trường Võ Bị Sĩ Quan Vũng Tàu và tốt nghiệp Thủ khoa với cấp bậc Thiếu úy vào **năm 1952**. Tưởng nên ghi thêm vào lịch sử quân trường này, Đại Tướng Cao Văn Viên, Tổng Tham Mưu Trưởng QĐVNCH cũng tốt nghiệp Thiếu úy khóa 1 tại quân trường này. Đại Tướng Đốc Cao Trí khóa Nước Ngọt, Tư lệnh Vùng 3 cũng trải qua thời gian ôn luyện nâng cao tại nơi đây.

Năm 1953, Nguyễn Văn Đông được cử đi học khóa "Đại Đội Trường" tại Trường Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt. Cũng năm này, tuy tuổi đời của Nguyễn Văn Đông còn rất trẻ nhưng được đánh giá cao về học thuật quân sự nên ông được mời vào Ban giám khảo chấm thi Khóa Võ Bị Đà Lạt năm 1953 do Quốc Trưởng Bảo Đại chủ tọa lễ tốt nghiệp.

Năm 1954, Nguyễn Văn Đông được gửi ra Hà Nội theo học khóa "Tiểu Đoàn Trưởng" tại Trường Chiến Thuật Hà Nội. Ra trường, ông nhận chức vụ Tiểu đoàn trưởng Tiểu Đoàn Trọng Pháo 553, trở thành vị Tiểu Đoàn Trưởng trẻ nhất của Quân đội Quốc gia Việt Nam khi mới 24 tuổi.

Sau Hiệp Định Genève 1954, Nguyễn Văn Đông chuyển vào Nam, phục vụ tại Phân khu Đồng Tháp Mười với chức vụ Trung úy Trưởng phòng Hành quân. Thời gian này, họ Nguyễn kiêm thêm chức vụ "Trưởng phòng 3 Tác chiến tiền phương" của Chiến khu Đồng Tháp, dưới quyền Đại tá Nguyễn Văn Là, tham gia Chiến dịch Thoại Ngọc Hầu năm 1956. Khi ấy, Tướng Dương Văn Minh là Tư lệnh chiến dịch, đã ra tận chiến trường bắt tay họ Nguyễn tỏ lòng ngưỡng mộ về mưu lược bày binh bố trận. Bức ảnh chụp Tướng Minh bắt tay Nguyễn Văn Đông in trên trang nhất của báo "Chiến Sĩ Cộng Hòa".

Năm 1957, ông xuất ngoại đi tu nghiệp khóa "Chỉ Huy và Tham Mưu" tại Hoa Kỳ.

Đại Tá Nguyễn Văn Đông

Về binh nghiệp. Nguyễn Văn Đông đã đi suốt chiều dài cuộc chiến, xông pha trên khắp các Vùng chiến thuật, vào sanh ra tử với chiến hữu ở những nơi địa đầu tuyến lửa. Trên bước hành quân đã gợi cho ông những cảm xúc chân tình khi sáng tác những bài ca về đời lính. Các nhạc phẩm *Chiều Mưa Biên Giới*, *Phiên Gác Đêm Xuân*, *Sắc Hoa Màu Nhớ*, *Lá Thư Người Lính Chiến*, *Súng đần*, được ra đời tại vùng địa linh Đồng Tháp Mười. Những tác phẩm *Khúc Tình Ca Hàng Hàng Lấp Lấp*, *Mấy Dặm Sơn Khê*, *Xin Đừng Trách Anh*, được sáng tác từ thác ngàn gió núi Cao nguyên khi dừng quân đóng chốt. Nguyễn Văn Đông không phục vụ ở cơ quan Chiến Tranh Chánh Trị hay Chiến Tranh Tâm Lý như nhiều người lầm tưởng, ông đích thực là lính tác chiến và sĩ quan tham mưu ở cấp Bộ Tổng Tham Mưu. Trả lời phỏng vấn báo giới trước năm 1975, Nguyễn Văn Đông cho biết bận bịu công tác trong quân ngũ nên ông không có được toàn thời gian dành hết cho âm nhạc như các nhạc sĩ hành nghề tự do. Trong binh nghiệp, Nguyễn Văn Đông đảm nhiệm những chức vụ cực kỳ nhạy cảm trong giai đoạn xảy ra nhiều cuộc binh biến đảo chánh mà ông suýt 2 lần lâm vào lao lý. Ông đã kinh qua các chức vụ: Chánh văn phòng Bộ Tư Lệnh Biệt Khu Thủ Đô, Chánh văn phòng Tổng Thanh Tra Quân Lực VNCH, Bí thư trưởng Tổng Giám Đốc Cảnh Sát Công An. Chức vụ sau cùng của Đại tá Nguyễn Văn Đông là "Trưởng Khối Lãnh thổ" của Bộ Tổng Tham Mưu QĐVNCH. Đây là trọng trách vô cùng tuyệt mật, có nhiệm vụ về mặt chiến lược "Điều binh tái phối trí" các đơn vị của ta ở vào thế thượng phong trước mối tương quan lực lượng của đối phương. Ông phải bay khắp lãnh thổ miền Nam, từ đất liền ra hải đảo, để tìm ra phương án tối ưu trình lên Bộ Tổng Tham Mưu. Với công lao dâng hiến cho đất nước, Nguyễn Văn Đông được ban thưởng "**Bảo Quốc Huân Chương**" cao quý. Ngày 30 tháng Tư năm 1975, ông đã điều hành nhiệm sở đến giây phút cuối cùng của ngày tàn cuộc chiến, chu toàn bốn phận người lính trước Tổ quốc. Sau đó ông trải qua 10 năm khổ nhục trong các trại cải tạo.

Về âm nhạc, nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông đã để lại nhiều dấu ấn đặc biệt ở các bộ môn Tân nhạc cũng như Cổ nhạc và đã sáng tạo ra làn điệu mới “**Tân cổ giao duyên**”, gây hứng thú lan truyền khắp trong giới yêu nghệ thuật cổ nhạc Miền Nam.

Năm 1958, ông lãnh đạo Đoàn Văn Nghệ Ví Dân, đã tổ chức lưu diễn khắp mọi miền đất nước.

Năm 1959, ông được cử làm Trưởng Ban tổ chức “**Đại Nhạc Hội Thi Đua Văn Nghệ Toàn Quốc**”, trình diễn suốt 15 ngày đêm tại Thủ đô Sài Gòn, đặt dưới sự bảo trợ chủ trì của bà Cố vấn Ngô Đình Nhu, quy tụ 40 đoàn văn nghệ khắp toàn quốc, nhằm tuyển chọn vinh danh những nghệ sĩ tài năng.

Năm 1961, ông được cử đảm trách Trưởng Ban tổ chức “**Đại Nhạc Hội Trăm Hoa Miền Nam**” trình diễn liên tục 10 ngày đêm, do bà Cố Vấn Ngô Đình Nhu chủ tọa bảo trợ, nhằm đối kháng lại phong trào Trăm Hoa Đưa Nở Miền Bắc.

Cũng vào năm 1958, Nguyễn Văn Đông là Trưởng Ban Tiếng Thời Gian của Đài Phát Thanh Sài Gòn, là nhạc trưởng trẻ nhất cùng với lối sáng tạo ra các chương trình nghệ thuật mang dấu ấn cá biệt, khi Đài Phát Thanh Sài Gòn trung cầu ý kiến thính giả toàn quốc, thì Ban nhạc của ông được phiếu bầu yêu thích nhất năm 1960.

Với công lao đóng góp cho âm nhạc, ông được ban tặng “**Giải âm nhạc Quốc Gia**” do bà Cố Vấn Ngô Đình Nhu đại diện Chánh phủ trao thưởng.

Ông còn được biết qua các chương trình nghệ thuật đặc sắc của các trung tâm băng đĩa nhạc danh tiếng Continental, Sơn Ca, Premier do ông thành lập nhằm vinh danh những nghệ sĩ tài năng. Chính hãng Continental và Sơn Ca đã đi tiên phong trong việc thực hiện Album riêng cho từng cá nhân ca sĩ, như Khánh Ly-Trịnh Công Sơn với Sơn Ca số 7, Lệ Thu với Sơn Ca số 9, Thái Thanh và Ban Hợp Ca Thăng Long với Sơn Ca số 10 và nhiều Album riêng cho ca sĩ Phương Dung, Thanh Huyền, Giao Linh, làm vinh danh những tài năng này ở thập niên 60 và 70.

Với nghệ danh **Phượng Linh** và **Đông Phương Tử**, ông đã dàn dựng và đạo diễn trên 50 vở tuồng cải lương kinh điển miền Nam, như các vở: *Nửa Đời Hương Phấn*, *Tiếng Hạc Trong Trăng*, *Mắt Em Là Bế Oan Cừu*, *Đoạn Tuyệt*, *Sân Khấu về Khuya* v.v., và hàng trăm chương trình “**Tân Cổ Giao Duyên**”, cho thấy sức sáng tạo của ông

vô cùng phong phú mà không có soạn giả đạo diễn nào cùng thời với ông đạt được công trình nghệ thuật đồ sộ này.

Ông cũng là tác giả sáng tạo ra làn điệu “Tân Cổ Giao Duyên”, lấy ý từ cổ bản Dạ Cổ Hoài Lang của Cao Văn Lầu, họ Nguyễn cho ra đời năm 1963 đã mang lại làn gió mới cho các ban nhạc tài tử Lục tỉnh của miền sông nước Cửu Long.

Và một chương trình vô cùng đặc biệt mang tầm vóc quốc tế là **“Dân Ca Ba Miền”** tổng hợp các làn điệu Nam Trung Bắc mà ông đã để ra 2 năm sưu tầm tài liệu. Hãng Băng Đĩa Nhạc Continental đã in ra 2 bộ băng, vừa ngôn ngữ Việt Nam vừa Anh ngữ, phát hành năm 1974, để gửi tặng cho các Tòa Đại Sứ ở Việt Nam. Được sự hỗ trợ của Tổ chức UNESCO, nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông cùng Hãng Đĩa Continental đã thông qua Bộ Ngoại Giao và Bộ Thông Tin, cho chuyển toàn bộ hồ sơ Dân Ca 3 Miền để Unesco chuẩn y cho đưa ra hội đồng thẩm xét trở thành di sản thế giới. Cuộc điều trần được Unesco ấn định đưa ra thẩm xét vào năm 1975 nhưng chiến cuộc chuyển biến quá nhanh nên nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông không còn dịp ra điều trình trước Ủy Ban Unesco để “Dân Ca 3 Miền” trở thành di sản thế giới, và Miền Nam mất đi cơ hội là nhà tổ chức đầu tiên đưa nghệ thuật truyền thống này ra trước Ủy Ban Unesco. Sau năm 1975, Chánh quyền Hà Nội tiếp bước đưa Dân Ca 3 Miền cùng Quan họ ra Unesco trở thành di sản phi vật thể thế giới.

Kết thúc bài viết về binh nghiệp và âm nhạc của tác giả Chiều Mưa Biên Giới, cho ta cái nhìn bao quát, chiêm nghiệm về thân thế và sự nghiệp của họ Nguyễn. Về binh nghiệp, Nguyễn Văn Đông được trọng thưởng “Bảo Quốc Huân Chương”. Về âm nhạc, ông được trao thưởng “Giải Âm Nhạc Quốc Gia”. Dưới chế độ Việt Nam Cộng Hòa trước năm 1975, có lẽ đây là trường hợp đặc biệt duy nhất khi có hai phần thưởng danh giá dành cho một người lính nhạc sĩ tay súng tay đàn.

Hiện nay, sau khi ra trại cải tạo sau năm 1975, ông sống lặng lẽ cùng gia đình tại Quận Phú Nhuận, Thành phố Sài Gòn./.

[TIỂU SỬ NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN ĐÔNG](#) (PDF)

(Do chính tác giả biên soạn và gửi cho Cỏ Thơm tháng 11, 2017)

TÁC PHẨM CỦA NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN ĐÔNG

- . Anh
- . Ave Maria (Schubert, lời Việt)
- . Bài ca hạnh phúc
- . Bóng Nhỏ Giáo Đường (PL)
- . Bông hồng cài áo trắng (PL)
- . Cay Đắng Tình Đời (PL)
- . Chiếc Bóng Công Viên (PL)
- . Chiều Mưa Biên Giới
- . Chúc Tết (ĐPT)
- . Cung Thương Ngày Cũ (*viết chung với Mạnh Phát*)
- . Dạ Sầu (PL)
- . Dáng Xuân Xưa
- . Đêm Buồn (*viết chung với Lam Phương*)
- . Đêm Thánh Huy Hoàng
- . Đêm Thánh Vô Cùng (Schubert, lời Việt)
- . Đoạn Tuyệt (PL)
- . Đom Đóm (PL)
- . Hải Ngoại Thương Ca
- . Khúc Tình Ca Hàng Hàng Lớp Lớp
- . Hiến Dâng
- . Hồi Chuông Nửa Đêm (Jingle Bells, lời Việt)
- . Hai mùa sao
- . Giáo đường chiều Chủ Nhật (PL)
- . Khi đã Yêu (PL)
- . Khúc Xuân Ca
- . Lá Thư Người Lĩnh Chiến
- . Lời hứa ban đầu (PH)
- . Lời Giã Biệt (PL)
- . Màu Xanh Noel (PH)
- . Mây Dặm Sơn Khê
- . Mùa Sao Sáng
- . Nếu Có Em Bên Anh
- . Người Tình Yêu Đầu
- . Nguyễn Cửu Trăn Bến Ngàn Năm
- . Nhớ Người Viễn Xứ (*viết chung với Lâm Tuyền*)
- . Nhớ Một Chiều Xuân
- . Niệm Đau Dĩ Vãng (PL)
- . Núi và Gió
- . Phiến Gác Đêm Xuân
- . Sắc Hoa Màu Nhớ (VD)
- . Xa người mình yêu (PH)
- . Xin Chúa Thấu Lòng Con (PL)
- . Xin Đừng Trách Anh (PL)
- . Thăm Kín hay Bể Bàng (PL)
- . Thương Muộn (PL)
- . Thương Vẽ Mùa Đông Biên Giới (PL)
- . Tình Cổ Hương
- . Tình Đầu Xót Xa
- . Trái Tim Việt Nam
- . Vẽ Mái Nhà Xưa
- . Vô Thường
- . Việt Nam hôm nay (PH)

Bút hiệu:

PL: Phương Linh

PH: Phương Hà

ĐPT: Đông Phương Tứ

VD: Vi Dân

TRÁI TIM VIỆT NAM – Sáng tác: Nguyễn Văn Đông

🎵 [Tâm Hào trình bày \(youtube\)](#)

1. Ngày vui cánh chim về tổ ấm, bay tìm hương lửa chiếc nôi xưa.

Đường đi dù cách xa vạn lý, vì tình yêu hai tiếng **Mẹ Việt Nam**.

Đường vui Bắc Nam chung một lối, sông Hồng, sông Cửu nối sông Hương.

Tình thương như chấp thêm ngàn cánh, tung lượn về chốn quê hương thấm tình.

Anh hỏi anh trong niềm chung mơ ước,

Anh có nghe rạo rức ở tâm hồn?

Một niềm tin muôn đời không suy biến:

“ĐẤT QUÊ NGƯỜI, TRÁI TIM VIỆT NAM”.

Lòng con nén hương dâng Tổ quốc, muôn đời nguồn suối hướng ra khơi.

Ngày vui hai tiếng trên hoàn vũ: **“Việt Nam ngàn thuở quê hương sáng ngời”**.

2. Ngày vui nước non tươi đẹp nắng, ta về chung tắm ánh sông trăng.

Đường đi dù cách xa vạn lý vì hồn thiêng sông núi giục lòng ta.

Ngày vui nước non tươi đẹp quá, con thuyền căng gió lượn phong ba.

Tình thương như chấp thêm nghìn cánh, tung lượn về chốn quê hương thấm tình.

Anh hỏi anh trong niềm chung mơ ước,

Anh có nghe rạo rức ở tâm hồn:

“Một Việt Nam ngang tầm cao thế giới, để muôn đời ngẩng cao đầu đi”.

Lòng con nén hương dâng Tổ quốc, muôn đời nguồn suối hướng ra khơi.

Cầu xin hai tiếng trên hoàn vũ: **“Việt Nam ngàn thuở quê hương sáng ngời”**.

Trái Tim Việt Nam

$\text{♩} = 75$
Rumba

Nhạc và Lời : NGUYỄN VĂN ĐÔNG

Ngày vui cánh chim về tổ ấm, bay tìm hương lửa chiếc nồi
...vui nước non tươi đẹp nắng, ta về chung tắm ánh sóng

xưa. Đường đi dù cách xa vạn lý. Vì tình yêu hai tiếng Mẹ Việt
trắng. Đường đi dù cách xa vạn lý, vì hồn thiêng sông núi giục lòng

Nam. Đường vui Bắc Nam chung một lối. Sông Hồng, sông Cửu nổi sóng
ta. Ngày vui nước non tươi đẹp quá. Con thuyền căng gió lướt phong

Hương. Tình thương như chấp thêm ngàn cánh tung lượn về chốn quê hương thắm
ba. Tình thương như chấp thêm nghìn cánh, tung lượn về chốn quê hương thắm

tình. Anh hỡi anh trong niềm chung mơ ước, anh có nghe rạo rức ở tâm
tình. Anh hỡi anh trong niềm chung mơ ước, anh có nghe rạo rức ở tâm

hồn? Một niềm tin muôn đời không suy biến: "ĐẤT
hồn. "Một Việt Nam ngang tầm cao thể giới để

QUÊ NGƯỜI, TRÁI TIM VIỆT NAM* Lòng con nén hương dâng Tổ
muốn đời ngang cao đầu đi* Lòng con nén hương dâng Tổ

Quốc, muôn đời nguồn suối hương ra khơi. Ngày vui hai tiếng trên hoàn
Quốc, muôn đời nguồn suối hương ra khơi. Cầu xin hai tiếng trên hoàn

vũ "Việt Nam" ngàn thuở, quê hương sáng ngời. Ngày
vũ: "Việt Nam" ngàn thuở, quê hương sáng ngời.

**Phan Anh Dũng &
Tâm Hào 2018**

DƯỚI ĐÂY LÀ NHỮNG TRANG Ở WEBSITE CỔ THƠM VỀ NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN ĐÔNG DO PHAN ANH DŨNG BIÊN SOẠN TỪ 2010. NHIỀU CA KHÚC ĐƯỢC CHÍNH TÁC GIẢ ƯU ÁI GỞI TẶNG KÈM THEO HÒA ÂM VÀ HƯỚNG DẪN TÂM HẢO TRÌNH BÀY.

ĐẶC BIỆT NHẤT LÀ CA KHÚC “TÌNH CỔ HƯƠNG” ÔNG TẶNG CHO CỔ THƠM VÀO DỊP TẾT ẤT MÙI 2015 VÀ “TÌNH THU TRÊN SÔNG SEINE” KÈM TƯ LIỆU HIẾM QUÝ - GÓI GHÉM TÂM SỰ CỦA TÁC GIẢ VỀ CUỘC TÌNH DANG DỖ THỜI TRAI TRẺ LÃNG MẠN BÊN TRỜI PARIS...

1/ SẮC HOA MÀU NHỚ VÀ DÒNG NHẠC NGUYỄN VĂN ĐÔNG

<https://cothommagazine.com/wp/sac-hoa-mau-nhova-dong-nhac-cua-nguyen-van-dong/>

2/ MÙA XUÂN TRONG NHẠC CỦA NGUYỄN VĂN ĐÔNG

<https://cothommagazine.com/wp/mua-xuan-trong-nhac-cua-nguyen-van-dong/>

3/ MÙA GIÁNG SINH TRONG TÂN & TÂN CỔ NHẠC của Nguyễn Văn Đông

4/ DÂN CA 3 MIỀN – Sưu tầm, Biên soạn: Y Vân – Thực hiện: Nguyễn Văn Đông

5/ HẢI NGOẠI THƯƠNG CA – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hào

<https://www.youtube.com/watch?v=w-fSin5q0JA>

6/ NHỚ NGƯỜI VIỄN XỨ – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông & Lâm Tuyền - Tiếng hát: Tâm Hào

<https://www.youtube.com/watch?v=kBXehmSyPcY>

7/ MÂY CHIỀU – Nhạc & lời: Phượng Linh (Nguyễn Văn Đông) & Mây Tần - Tiếng hát: Tâm Hào

<https://www.youtube.com/watch?v=HKQXfEPBXws>

8/ TÌNH CỔ HƯƠNG – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hào

<https://www.youtube.com/watch?v=r6vJvWDccxg>

9/ **TÌNH THU TRÊN SÔNG SEINE** – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://cothommagazine.com/wp/tinh-thu-tren-song-seine/>

10/ **NÚI VÀ GIÓ** – Sáng tác: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://www.youtube.com/watch?v=H663oMXyD4U>

11/ **BÔNG HỒNG CÀI ÁO (TRẮNG)** – Sáng tác: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://www.youtube.com/watch?v=revTNet9O1M>

12/ **VÔ THƯỜNG** – Sáng tác: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://www.youtube.com/watch?v=yhvEOitBmts>

13/ **CHIỀU MƯA BIÊN GIỚI** – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://www.youtube.com/watch?v=X2qk77OECJE>

14/ **KHÚC TÌNH CA HÀNG HÀNG LỚP LỚP** - Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://www.youtube.com/watch?v=LtDI2ivXLUM>

15/ **ANH (NHỚ GÌ KHÔNG ANH)** – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://www.youtube.com/watch?v=X581OhZR8vQ>

16/ **VIỄN XỨ CA** – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://www.youtube.com/watch?v=RJJj0GT3iWI>

17/ **TRÁI TIM VIỆT NAM** – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://www.youtube.com/watch?v=BlzQQMevjCg>

18/ **VỀ MÁI NHÀ XƯA** - Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://www.youtube.com/watch?v=xeNhDov0XDA>

19/ **ĐÊM BUỒN** - Nhạc: Lam Phương & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo <https://www.youtube.com/watch?v=dzHQse6m1H4>

20/ **CHÀO ĐẤT NƯỚC TỰ DO VÀ HY VỌNG** –
Nhạc & lời: Anh Nguyễn (Nguyễn Văn Đông) - Tiếng hát: Hà Thanh <https://www.youtube.com/watch?v=XxC5uUECUIM>

21/ **SÀI GÒN TRONG TRÁI TIM TÔI** –
Nhạc & lời: Anh Nguyễn (Nguyễn Văn Đông) - Tiếng hát: Hà Thanh

<https://www.youtube.com/watch?v=-sYfN5XWfog>

22/ **THU HOÀI CẢM** – Sáng tác: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Thanh Lan

<https://www.youtube.com/watch?v=sBqXx-80keA>

23/ **TRƯỜNG SA, LƯƠNG TRI THẾ GIỚI** – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông

Hợp ca: Ban Tú Ca Xuân Đầm <https://www.youtube.com/watch?v=KV36KKafRj0>

24/ **CD “TÌNH CỔ HƯƠNG”** – Tâm Hảo hát 15 ca khúc của Nguyễn Văn Đông

<https://cothommagazine.com/wp/cd-tinh-co-huong-15-ca-khuc-cua-nhac-si-nguyen-van-dong/>

25/ **VIỆT NAM QUÊ HƯƠNG LÒNG LÃY:**

<https://cothommagazine.com/wp/viet-nam-que-huong-long-lay/>

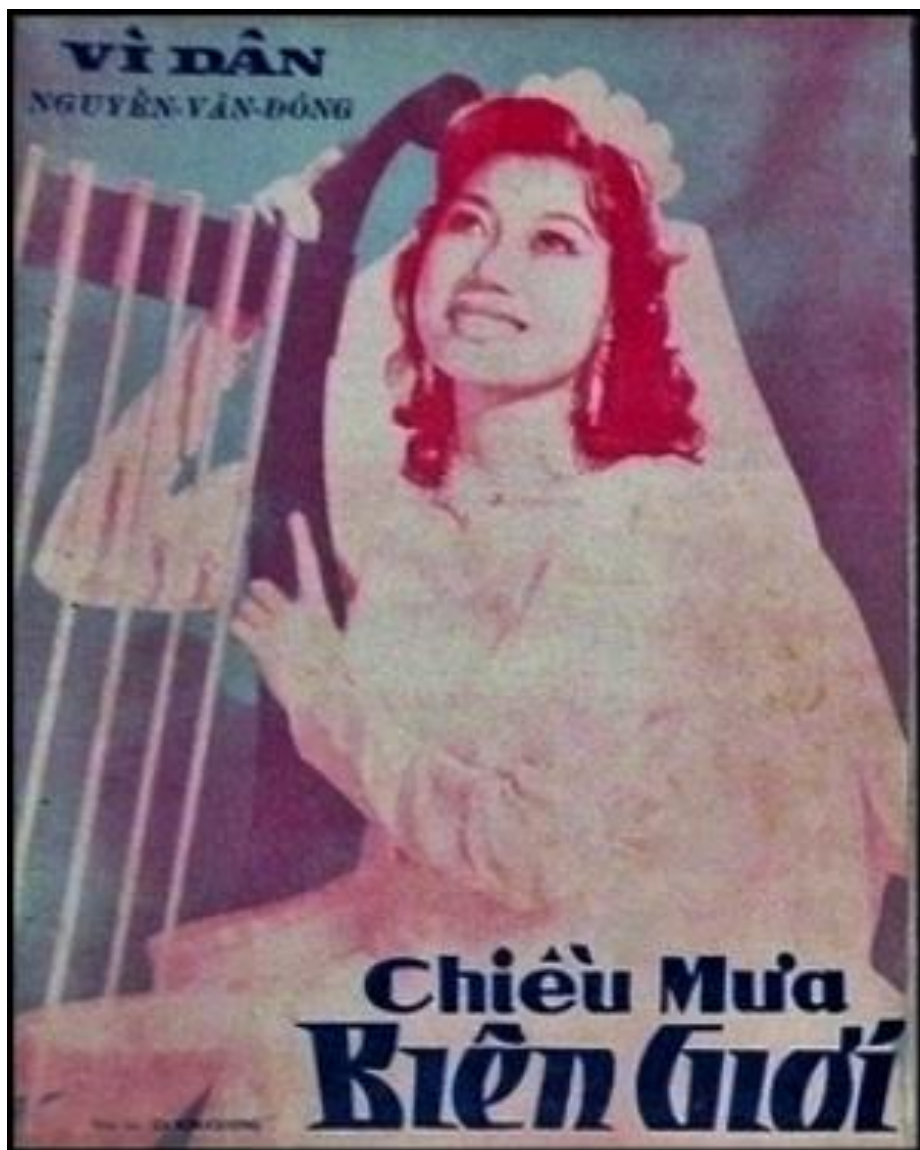
26/ **MÂY DẠM SƠN KHÊ** – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông - Tiếng hát: Tâm Hảo

<https://cothommagazine.com/wp/tuong-nho-nhac-si-nguyen-van-dong-qua-ca-khuc-may-dam-son-khe/>

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông - 2014

VÌ DÂN
NGUYỄN VĂN ĐÔNG

Chiều Mưa
Biên Giới

CHIỀU MƯA BIÊN-GIỚI

NHẠC VÀ LỜI : NGUYỄN - VĂN - ĐÔNG

Kính tặng các Chiến - sĩ một nòng hơi sương lao
mình nơi tiền tuyến, dâng mình cho đất nước và các
Bạn thanh-niên sắp khoác chiến-y. Kỳ-niệm ĐỒNG-
THÁP - MƯỜI (Biên-giới Việt - Cambod 1956).

NGUYỄN - VĂN - ĐÔNG

Tái bản lần thứ sáu trong vòng hai tháng, phá kỷ lục phổ biến mạnh mẽ nhất
từ xưa đến nay. Được giới nghệ-sĩ Thủ-Đô ưa thích và Báo giới nhiệt liệt khen ngợi.

Slow-Tango

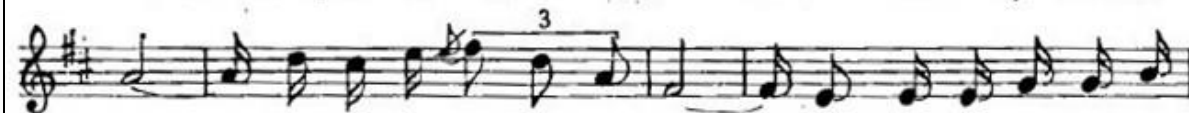
Chiều mưa biên giới Anh đi về đâu ? Sao còn đứng ngóng nơi Giang

đâu ? Kia rừng chiều âm u rét mướt, chờ người về vui

trong giá . buốt, người về bơ vơ. Tịch anh theo đám mây trôi chiều

hoang. Trăng còn khuyết mấy hoa không tàn. Cà vè chiều tung bay phất

phối, gọi lòng này thương thương nhớ nhớ bầu trời xanh, lơ . Đêm
đêm, chiếc bóng bên trời, vầng trăng xế đôi vẫn in hình bóng một
người. xa xôi, cánh chim tung trời, một vùng mây
nước. cho lòng ai thương nhớ ai. Về đâu anh bởi mưa rơi chiều
nay ? Lưng trời nhớ sắc mây pha hồng. Đường rừng chiều cô đơn chiếc
bóng, người tìm về trong hơi áo ấm: gọi niềm xa xăm .
— Người đi Khu chiến thương người hậu phương. Thương màu áo gửi ra sa
trường. Lòng trần còn tơ vương Khanh tướng thì đường trần mưa
bay gió cuốn còn chiều Anh ơi! Chiều mưa biên giới anh đi về...

NHẠC PHẨM " CHIỀU MƯA BIÊN GIỚI " CỦA NGUYỄN-VĂN-ĐÔNG DO TÌNH HOA MIỀN NAM
TÀI BÀN. NGOÀI NHỮNG BẢN THƯỜNG CÓ IN THÊM 150 BẢN ĐẶC BIỆT ĐỂ TẶNG

Người lính VNCH Nguyễn Văn Đông thời trẻ

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông kể lại: “Bản nhạc Chiều Mưa Biên Giới được viết vào năm 1956. Khi ấy tôi là trung úy trưởng phòng hành quân của chiến khu Đồng Tháp Mười là người có trách nhiệm đề ra những phương án tác chiến. Lần đó tôi dẫn đầu một nhóm biệt kích bí mật đi điều nghiên chiến trường dọc theo biên giới Miên-Việt và Đồng Tháp Mười. Trên đường về, anh em chúng tôi lâm vào cảnh trời chiều gió lộng, mưa gào như vuốt mặt.

Giữa cánh đồng hoang vắng tiêu sơ, lồi vào tiền đồn thì xa xôi, thoáng ẩn hiện những nóc tháp canh mờ nhạt ở cuối chân trời. Và từng chập gió buốt kéo về như muối xát vào thịt da. Từ trong cảnh ấy, tận đáy lòng mình đã nghe nảy lên những cung bậc rung cảm, những trường canh đầu tiên buồn bã cho bài Chiều Mưa Biên Giới anh đi về đâu...”

Elvis Phương

Hà Thanh

Hùng Cường

Thanh Tuyền

Tuấn Vũ

Giao Linh

Ca khúc **Chiều Mưa Biên Giới** với hòa âm và cách diễn đạt khác nhau của:

🎵 [Elvis Phương](#) 🎵 [Hà Thanh](#) 🎵 [Hùng Cường](#)
🎵 [Thanh Tuyền](#) 🎵 [Tuấn Vũ](#) 🎵 [Giao Linh](#)

Giã Biệt tác giả Chiều Mưa Biên Giới Nguyễn Văn Đông

**** Trần Cung Sơn****

Được tin nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông vừa qua đời tại Sài Gòn tối Thứ Hai 26/2/2018 hưởng thọ 87 tuổi (theo cách tính của truyền thống Việt Nam - ông sinh ngày 15-3- 1932 tại Sài Gòn); lòng tôi bồi hồi nhớ tới người nhạc sĩ kính mến cùng những kỷ ức tuổi thơ của mình.

Lúc khoảng 10 tuổi, ôm cây ghi ta mò mẫm từng phím thì Chiều Mưa Biên Giới là một trong những bản nhạc đầu đời tôi khảy đàn. Bài nhạc có 2 dấu thăng, tông Re Trưởng, vừa khảy vừa hát theo lời ca. Thời đó đầu thập niên 60, Chiều Mưa Biên Giới nổi tiếng, nghe qua đài phát thanh Sài Gòn tiếp vận làn sóng cả nước, nghe các anh chị hát ngẫu ngao và cho đến hôm nay lời ca và âm điệu của bài hát vẫn còn quen thuộc với nhiều người. Xin ghi lại lời ca Chiều Mưa Biên Giới:

*Chiều mưa biên giới anh đi về đâu? Sao còn đứng ngóng nơi giàng đầu
Kìa rừng chiều âm u rét mướt, Chờ người về vui trong giá buốt người về bơ vơ.
Tình anh theo đám mây trôi chiều hoang, Trăng còn khuyết mấy hoa không tàn
Cờ về chiều tung bay phất phới,*

Gọi lòng này thương thương nhớ nhớ, Bầu trời xanh lơ.

Điệp Khúc: Đêm đêm chiếc bóng bên trời, Vàng trăng xẻ đôi, Vãn in hình bóng một người. Xa xôi cánh chim tung trời, Một vùng mây nước, Cho lòng ai thương nhớ ai.

Về đâu anh hỏi mưa rơi chiều nay, Lưng trời nhớ sắc mây pha hồng

Đường rừng chiều cô đơn chiếc bóng, người tìm về trong hơi áo ấm, Gọi niềm xa xăm.

Người đi khu chiến thương người hậu phương Thương màu áo gởi ra sa trường

Lòng trần còn tơ vương khanh tướng,

Thì đường trần mưa bay gió cuốn, Còn nhiều anh ơi.

Xét về nét nhạc (melody) thì dễ nghe, có duyên, nhưng về lời ca thì thật là đặc biệt. Tả cảnh biên giới một chiều mưa nơi người lính chiến đang ở. Nhớ người yêu phương xa nhẹ nhàng với từ ngữ bay bổng, lãng mạn pha chút kiêu hùng của người chiến sĩ nơi trận mạc. Còn thêm một chút triết lý “lòng trần còn tơ vương khanh tướng, thì đường trần mưa bay gió cuốn”.

Trong khi nhạc ở miền Bắc thời đó dùng chữ “Chiến khu” thì Nguyễn Văn Đông đưa chữ “Khu chiến” vào bài hát; cũng là một nét độc đáo của Chiều Mưa Biên Giới.

Mời nghe lại tiếng hát Trần Văn Trạch với Chiều Mưa Biên Giới để cảm nhận cái hay của bài nhạc: <https://www.youtube.com/watch?v=HJLGiLFWo>

Nhà phê bình âm nhạc Phạm Văn Kỳ Thanh từng nói với tôi rằng các bài hát của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông có tư tưởng lớn.

Một bài khác là Hải Ngoại Thương Ca nét nhạc trong sáng và có những câu chan chứa nỗi ước mơ lớn mạnh của dân tộc Việt Nam:

*Một mùa thương kết muôn hoa lòng. Người về đây nói câu tâm đồng.
Về cho thấy xuân hồng má em, Cho tình xưa thoi cách xa, Về chung mái nhà lá.
Người về đây giữa non sông này. Hội trùng dương hát câu sum vầy.
Về cho thấy con thuyền nước Nam, Đi vào mùa xuân mới sang, xa rồi ngày ấy ly tan.
Điệp khúc: Tôi đi giữa trời bồi hồi, Cờ bay phấp phới vui ngày đoàn viên.
Vinh quang nước Việt đời đời, Anh dũng oai hùng vang danh thế giới.
Mặc thời gian tóc pha đôi màu. Mặc đại dương sóng to mưa gào.
Đàn chim bé trong làn chớp xanh, Yêu trời tự do Á đông, thương về đôi núi xa xa.*

Mời nghe Hải Ngoại Thương Ca với tiếng hát Hà Thanh:

<https://www.youtube.com/watch?v=nQYIQCvIFso>

Ngoài những bài tình ca chan chứa lý tưởng của một chàng trai theo nghiệp chiến binh như Sắc Hoa Màu Nhớ, Mấy Dặm Sơn Khê, nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông với bút hiệu Phượng Linh viết ca khúc Đoạn Tuyệt, dòng nhạc ngọt ngào và lời ca u buồn của một kẻ thất tình:

*Một mai em có đi lấy chồng. Vòng tay ân ái thay hình bóng.
Xác pháo tươi hồng như trái tim, Em ái trao lòng tôi vết thương. Em biết không em?
Một mai đôi ngã xa cách rồi. Người say duyên mới quên thề ước.
Xin chiếc khăn hồng hương cổ nhân, Đôi mắt em màu xanh ái ân, để nhớ muôn đời.*

*Nước non còn đó, Người sao chóng quên bao lời thề xưa ước hẹn nhau.
Bốn phương trời mây còn đâu nữa ngày vui xưa hoà khúc ca sum vầy.
Nào ai lấy thước đo tắc lòng. Tình như mây khói trên làn sóng.
Anh sẽ đi tìm trong lãng quên, Nhưng cố quên lại càng nhớ thêm. Vì trót yêu rồi.*

Mời nghe bài Đoạn Tuyệt của Nguyễn Văn Đông với Thanh Tuyền:

<https://www.youtube.com/watch?v=j98912pt6k8>

Mấy năm trước, nhạc sĩ Phan Anh Dũng, chủ trương Nguyệt San Cổ Thơm trên Internet có đăng những bài viết về nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông và một số bài hát mới của ông về tình hình đất nước Việt Nam trong nguy cơ bị Tàu xâm chiếm Biển Đông. Điều này chứng tỏ dù tuổi đã cao, đã trải qua mười năm tù Cộng Sản sau năm 1975 vì là sĩ quan

cấp tá của quân đội Việt Nam Cộng Hòa, nhưng Đại Tá Nguyễn Văn Đông vẫn mãi mãi là người nhạc sĩ có tâm tình nồng nàn với dân tộc với đất nước.

Mời nghe bài Trường Sa Lương Tri Thế Giới của Nguyễn Văn Đông:

<https://www.youtube.com/watch?v=KV36KKafRj0>

Mời xem tiểu sử nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông rất đầy đủ do chính ông cung cấp cho đặc san Cỏ Thơm Magazine qua nhạc sĩ Phan Anh Dũng ở Virginia.

<http://cothommagazine.com/nhac1/NguyenVanDong/TieuSuNhacSiNguyenVanDong-Nov2017.pdf>

Gọi phon cho MC Trần Quốc Bảo, người có nhiều lần gặp gỡ nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông những năm sau này, thì anh nói rằng ngoài tài năng âm nhạc thì tác giả Chiều Mưa Biên Giới có một nhân cách đáng kính, nhất là trong thời gian 10 năm tù Cộng Sản 1975-1985. Khi ra tù về lại Sài Gòn thì nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông vẫn sống khép kín và sáng tác. Ông từ chối lời mời của các trung tâm băng nhạc hải ngoại và trong nước để xuất hiện trở lại trước công chúng.

Sự nghiệp âm nhạc của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông có một chỗ đứng rực rỡ trong vườn hoa âm nhạc văn nghệ của Việt Nam. Nét oai hùng của một vị đại tá Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa bàng bạc trong nhiều tác phẩm ca nhạc lãng mạn của ông. Đó là nét đặc biệt của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông mà bài hát Chiều Mưa Biên Giới tiêu biểu.

Một thời ở chung với nhà văn Nguyễn Ngọc Ngạn ở Canada, được nghe kể lại câu chuyện thi ca trong tù Cộng Sản có một anh làm thơ 4 câu như sau:

Buồn quảng hòn đá xuống giòng sông.

Nó vẽ to dần con số không.

Như mảnh đời dần rồi tan biến.

Chiều mưa biên giới Nguyễn Văn Đông.

Câu cuối bài thơ vì bí vận cho nên anh chàng này dùng chữ như vậy, nói lên sự nổi tiếng của bài hát. Và cũng vì thế mà bài thơ trở thành giai thoại.

Tôi vẫn định xin số phon của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông để hỏi thăm và tìm hiểu về sự nghiệp sáng tác của ông; nhưng dần dà thời gian qua mau và ông đã từ giã nhân thế. Xin bày tỏ sự ngưỡng mộ và thương tiếc về người nhạc sĩ tôi kính mến: Nguyễn Văn Đông- Chiều Mưa Biên Giới.

TRẦN CUNG SƠN - Nửa Khuya Ohio, mùa tuyết đổ 2018

HÌNH ẢNH TANG LỄ

CÁO PHÓ

Vương Sơn Cổ Lạc

Vườn D. Tôn Cảnh

GIA ĐÌNH CHÚNG TÔI VÔ CÙNG THƯƠNG TIẾT BÁO TIN

Nhạc Sỹ:
NGUYỄN VĂN ĐÔNG
Sinh ngày: 15/03/1932 - tại: Quận 1, Tp. Hồ Chí Minh
Tư Trừn lúc 19g30' ngày 26/02/2018 (nhằm Ngày 11 tháng Giêng năm Mậu Tuất)
HƯỜNG THỌ 87 TUỔI

CHƯƠNG TRÌNH LỄ TANG

LỄ NHẬP QUAN: lúc 12g00'
Ngày 27/02/2018 (nhằm Ngày 12 tháng Giêng năm Mậu Tuất)

LỄ ĐỘNG QUAN: lúc 12g00'
Ngày 02/03/2018 (nhằm Ngày 15 tháng Giêng năm Mậu Tuất)

LINH CỬU ĐƯỢC HÒA TÁNG TẠI TRUNG TÂM BÌNH HƯNG HÒA

MIỄN CHẤP ĐIỀU, HOA QUẢ
Tang Gia Đồng Kính Báo

TRAI HÒM **ĐẠI THỌ**
ĐT: 0909 555 172 (Giêng)

Từ trái: ca sĩ Giao Linh, Bà Nguyễn Văn Đông, kịch sĩ Kim Cương ...

Khánh Ly

TRÂN TRỌNG KÍNH CHÀO TỪ BIỆT ĐẠI TÁ NGUYỄN VĂN ĐÔNG

XIN VĨNH BIỆT NIÊN TRƯỞNG ĐẠI TÁ NGUYỄN VĂN ĐỒNG ...

Cựu Thiếu Sinh Quân ở Sài Gòn đến dự tang lễ

■ [VIDEO NGẮN](#) (MP4) – 27/2/2018

Hình ảnh, video tổng hợp từ các trang báo, blogs ...
Cỏ Thơm chân thành cảm ơn những phóng viên tài tử và thân hữu.

■ [VIDEO 1](#) ■ [VIDEO 2](#)

**Những hình ảnh thật xúc động được ghi lại
trong đám tang nhạc sĩ (Đại tá) Nguyễn Văn Đông**

<https://www.youtube.com/watch?v=7HFunTSzM3g>

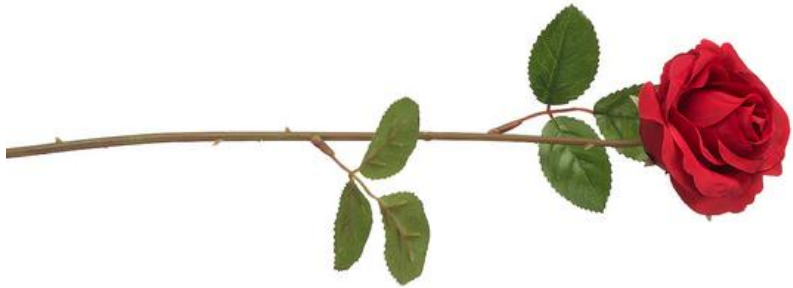

**Từ trên xuống: Hồng Vân, Khánh Ly, Phương Hồng Ngọc,
Nguyễn Quang, Sơn Tuyền, Kim Cương**

Nhiếp ảnh gia Viễn Kính (phía sau)

PHÂN ƯU TỪ WEBSITE CỦA NHẠC SĨ LÊ DINH

đã trút hơi thở cuối cùng
lúc 19 giờ 30 ngày **26/2/2018**
(nhằm 11 tháng Giêng năm Mậu Tuất)
tại Sài Gòn (Việt Nam).

Hương thọ 86 tuổi.

**Xin thành kính chia buồn cùng
Bà Nguyễn Văn Đông và tang quyến.**

**Nguyện cầu hương hồn người quá vãng
sớm về nơi cõi An Bình.**

Trần Quốc Bảo - Giao Linh - Phương Dung - Phương Hồng Quế
Phương Hồng Ngọc - Trang Thanh Lan - Lệ Thu - Khánh Ly - Thanh
Tuyền - Vũ Thành An - Từ Công Phụng - Ngô Thụy Miên - Đức Huy
Vũ Khanh - Lê Văn Khoa - Thái Đức Nhã - Trúc Hồ - Nam Lộc - Việt
Hải - Cao Minh Hưng - Lệ Thanh - Thanh Lan - Thanh Thủy - Thanh
Châu - Hoàng Oanh - Mai Châu - Phương Hoài Tâm - Mai Lệ Huyền
Mai Ngọc Khánh - Kim Anh - Kim Loan - Anh Ngọc - Châu Hà - Trung
Chính - Mai Hương - Đan Thọ - Xuân Tiên - Linh Sơn - Thanh Thoại
Châu Hà - Chế Linh - Trang Mỹ Dung - Mạnh Quỳnh - Quốc Dũng
Anh Tú - Anh Hoài - Minh Thảo - Diệu Hiền - Hương Giang - Khắc
Dũng - Đặng Thế Luân - Mỹ Lệ - Ân Thiên Vỹ - Lê Văn Phúc - Linh
Phương - Đoàn Chính - Nguyễn Toàn - Lê Mộng Nguyên - Bích Xuân
Huỳnh Tấn Phước - Phạm Mạnh Cường - Như Hào - Trương Sa
Lam Phương - Đỗ Kim Bảng - Song Ngọc - Phan Anh Dũng - Tâm
Hào - Ngọc Chanh - Tuấn Khanh - Bà quả phụ Minh Kỳ - Bà quả phụ
Nghiêm Phú Phi - Bà quả phụ Nguyễn Hiền - Bà quả phụ Lê Trọng
Nguyễn - Dương Quang Định - Thy Lan - Dạ Lan - Hương Thủy - Thu
Thủy - Bảo Tỏ - Xuân Diễm - Quốc Toàn - Thu Hào - Mạc Văn Trọng
Duy Ngọc - Lăng Từ - Huyền Châu - Phạm Xuân Hiền - Lê Đình

Vài lời về Cựu Thiếu Sinh Quân (CTSQ) Nguyễn Văn Đông với những kỷ niệm...

*Trường Thiếu Sinh Quân Vũng Tàu (trên)
& Phù hiệu trường và Cựu Thiếu Sinh Quân (dưới)*

CTSQ (Cựu Thiếu sinh quân) Trung Tướng Nguyễn Hữu Có, thay Anh Cả Lê Văn Ty, là người về Chủ Tọa Lễ Khai Giảng niên khóa 1964-1965 tại Trường Thiếu Sinh Quân Vũng Tàu. Như có một cái hẹn với Anh Em Cựu Thiếu Sinh Quân cùng về rất đông, lúc đó anh Nguyễn Văn Đông mang cấp bậc Đại úy, dáng nhỏ con, cao, trông hiền hòa ít nói... Đó là lần đầu tiên tôi được biết anh và được nhắc đến bài hát CHIỀU MƯA BIỂN

GIỚI của anh. Trong khi đang làm lễ mãn khóa có 3 chiếc A-37, rồi tiếp theo là một số Trực Thăng do các đàn anh CTSQ Pilot lái bay qua sân Vận Động, làm buổi lễ thật trang trọng, chúng tôi rất lấy làm hãnh diện...

Với những thăng trầm chánh trị, anh Nguyễn Hữu Có bị thất sủng, các TSQ chúng tôi phải bỏ ngôi Trường thân yêu dọn qua Trường Truyền Tin ở gần Rạch Dừa. Sau này được nghe nói một nhóm quyền thế nào đó muốn biến ngôi Trường TSQ thành nơi nghỉ mát cho riêng họ... Gần một năm, CTSQ Trung Tướng Nguyễn Văn Là vận động và thành công, ngôi Trường thân yêu được trả lại cho TSQ đã được tân trang trông đẹp mắt hơn... Gần giữa năm 1972, khi tôi thuyền chuyển về Y tế Hạm Hàn Giang HQ401, Bộ Tư Lệnh Hạm Đội tại Sài Gòn, được biết anh Nguyễn Văn Đông đã mang cấp bậc Đại Tá và làm việc tại Bộ Tổng Tham Mưu.

Thấm thoát bao năm...

Trong nhiệm kỳ Tổng Hội CTSQ/VNCH tại Hải Ngoại 2004-2006. Vào ngày 02 tháng 10 năm 2005, tôi nhận được email của anh Nguyễn Văn Đông gửi từ VN, cho hay sẽ có Ctsq D.C. ở Georgia sẽ trao cho tôi, TH14, một món quà gồm 6 CD và 50 bản nhạc nổi tiếng của anh, để tùy nghi. Nhận được, tôi đã in ra hàng trăm cuốn nhạc và CD để phân phát cho các CTSQ theo ý anh. Anh cũng cho biết sẽ qua Mỹ do lời mời của Trung Tâm Thúy Nga... Rồi không hiểu vì một lý do gì đó anh đã từ chối. Anh có nói cho tôi biết sơ qua vì Cộng Sản VN giới hạn visa không đủ thời gian như anh dự trù... Trong chương trình anh sẽ thăm TH14 và các Anh Em Texas đầu tiên ...

Chủ Nhật ngày 25 tháng 2 năm 2018, tôi được mời tham dự Tiệc Xuân Mậu-Tuất 2018 của Hội Võ Bị tại DFW ... Một ngẫu nhiên, chị Thu Nga 18-B, Xướng Ngôn Viên, đóng góp nhạc phẩm CHIỀU MƯA BIỂN GIỚI, tôi lên tặng một bông hồng tươi đỏ rực, thấy tay chị run quá chừng! Rồi đến anh Đình Tiến Đạo k24 với nhạc phẩm NHỚ MỘT CHIỀU XUÂN. Đi qua bàn anh chị CTSQ Nguyễn Quang Vinh (k14VB), nói tôi đóng góp hát cho vui, tôi đến xin BTC cho tôi đóng góp bài SẮC HOA MÀU NHỚ cũng của anh Đông, mặc dù hát dở lại không thuộc bài phải cần giấy... Trước khi hát, tôi đã có những lời cảm ơn quý Anh Chị trong Hội Võ Bị đã giúp Liên Hội, vài mẩu chuyện vui nói về các anh chị, và sau là anh Đông một CTSQ văn võ song toàn... Không nghĩ đó là những lời vĩnh biệt cuối cùng gần kề lúc anh ra đi! Kính chúc Hương Linh anh Nguyễn Văn Đông sớm về cõi Vĩnh Hằng.

Đúng, anh Đông:

“Lòng trần còn tơ vương khanh tướng, thì đường trần mưa hay gió cuốn... Còn nhiều anh ơi !”

“Vinh quang nước Việt đời đời.. Anh dũng oai hùng vang danh Thế Giới...”

Đến khi nào anh Đông?!...

Nguyễn Hữu Duyệt

NHẠC THEO THỨ TỰ:

1. Nhớ Một Chiều Xuân
2. Đom Đóm
3. Vô Thường
4. Bóng Nhỏ Giáo Đường
5. Nhớ Huế
6. Hải Ngoại Thương Ca
7. Chiều Mưa Biên Giới
8. Mùa Sao Sáng
9. Lá Thư Người Chiến Binh
10. Về Mái Nhà Xưa
11. Trái Tim Việt Nam
12. Đoạn Tuyệt
13. Bông Hồng Cài Áo
14. Tình Đầu Xót Xa
15. Hình Bóng Xưa
16. Bà Mẹ Hai Con
17. Dáng Xuân Xưa
18. Đêm Thánh Huy Hoàng
19. Đêm Thánh Vô Cùng
20. Thương Muộn
21. Hiến Dâng
22. Xin Chúa Thấu Lòng Con
23. Dạ Sầu
24. Trông Mây
25. Thầm Kín
26. Bài Ca Hạnh Phúc
27. Thương Về Mùa Đông Biên Giới
28. Tình Cố Hương
29. Người Tình Yêu Dấu
30. Cay Đắng Tình Đời
31. Anh Nhớ Gì Không?
32. Kỷ Niệm Vắn Xanh
33. Sắc Hoa Màu Nhớ
34. Ave Maria
35. Lời Giã Biệt
36. Phiên Gác Đêm Xuân
37. Nếu Có Em Bên Anh
38. Xin Đừng Trách Anh
39. Anh Trước Tôi Sau
40. Khi Đã Yêu
41. Khúc Xuân Ca
- 42 - 43. Đồng Tháp Duyên Gì?
- 44 - 45. Nguyễn Ước Trên Ngàn Năm
- 46 - 47. Nhạc Buồn Romeo-Juliette
- 48 - 49. Núi và Gió
- 50 - 51. Hàng Hàng Lốp Lốp
- 54 - 53. Mấy Dặm Sơn Khê
- 54 - 55. Một Kiếp Hoa

TƯƠNG TIỆM

Nhạc sĩ Đại tá NGUYỄN VĂN ĐÔNG

Chiều mưa biên giới anh đi
Bơ vơ mấy dặm sơn khê nghẹn lời
Sắc hoa màu nhớ thương ơi
Đêm xuân phiên gác sứt sùi nghĩa ân
Thư người lính chiến gian truân
Xa xôi nhớ một chiều xuân dưới cờ
Mây trôi về mái nhà xưa
Mặc thời gian, giữa gió mưa tâm đồng.
Ơi người đi giúp núi sông
Hàng hàng lớp lớp vẫn trông buổi về
Người người nối tiếp câu thơ
Quê hương dựng lại, thuyền bè nước Nam
Đôi bờ thương nhớ miên man
Dáng xuân xưa vẫn muôn vàn thiết tha
Bụi ngùi hải ngoại thương ca
Thương về đôi núi xa xa mịt mù
Người về đây giữa non sông
Khúc xuân ca trời, phương Đông sáng trời.
Mong sao nước Việt đời đời
Trượng phu, nghệ sĩ, rục ngời tinh anh.

Thiên Tử Mai

California, ngày 1 tháng 3 năm 2018

Chữ **đậm**: tên các bản nhạc của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông
Chữ **ngiêng**: lời ca trong các nhạc phẩm của ông.

VIỆT NAM MUÔN THỦ (1974)

1- Việt Nam muôn thuở
2- (Sinh) yêu.....

ĐK:

Ơi - hỡi - hỡi một em đang đi. Em
 đang em yêu? trên em những ngày, em
 em - hỡi - hỡi một em đang đi.
 Những yêu hỡi em đi giờ những hỡi em.
 Hỡi một hỡi hỡi đi trên em đang đi.
 Những yêu hỡi em đi giờ những hỡi em.
 Em yêu em yêu, yêu hoài yêu hoài. Sinh...

Em.

* Sinh 1 Nam 1 Nữ. Chỉ cần hai người ở trước. (ĐK) cho cả
 - trai, sinh cho bạn thân - bạn thân -

VIỆT NAM MUÔN THUỞ – Nguyễn Văn Đông

(Soạn theo Dân nhạc, hơi Bình bán cải lương)

1- Việt Nam muôn thuở.

Từ bao trang sử, một bông hoa nở vườn xanh Đông Á.

Từ trong đau khổ, trái bao nghiêng ngửa,

tàn cơn binh lửa, một tia nắng qua.

ĐK: *Thương yêu Việt Nam dù quê hương nhỏ bé,
nước mắt mồ hôi đổ trên non sông này.*

***Thương yêu Việt Nam dù quê hương nhỏ bé,
ta vẫn còn yêu, yêu hoài ngàn năm.***

2- Tình yêu muôn thuở.

Mùa hoa soan trở, lời ru nho nhỏ nhẹ vương trong gió.

Miệng như hoa nở, chị ru em ngủ,

bàn tay thon nhỏ, một cơn gió qua.

ĐK: *Thương yêu Việt Nam dù quê hương nhỏ bé,
nước mắt mồ hôi đổ trên non sông này.*

***Thương yêu Việt Nam dù quê hương nhỏ bé,
ta vẫn còn yêu, yêu hoài ngàn năm.***

3- Tình yêu muôn thuở.

Mẹ thương con khổ, ngàn năm nức nở, trái bao giông tố.

Lệ rơi trang sử, người xa bốn bề,

cùng chung đất mẹ, nhìn nhau xót xa.

ĐK: *Thương yêu Việt Nam dù quê hương nhỏ bé,
nước mắt mồ hôi đổ trên non sông này.*

***Thương yêu Việt Nam dù quê hương nhỏ bé,
ta vẫn còn yêu, yêu hoài ngàn năm.***

4- Việt Nam muôn thuở.

Còn như cây cỏ, bàn chân Giao Chỉ đạp trên nguy khó.

Mẹ ru con nhỏ, gọi con mê ngủ,

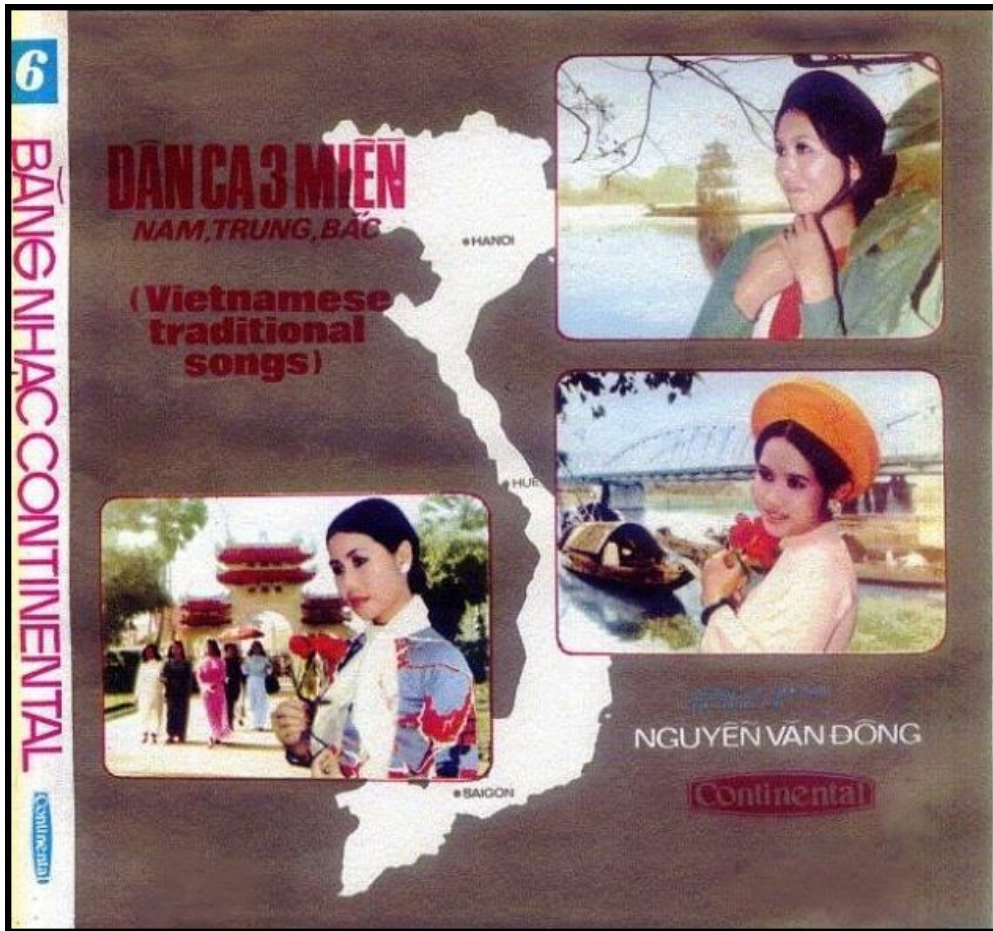
Việt Nam bất tử, mùa giông bão qua.

ĐK: *Thương yêu Việt Nam dù quê hương nhỏ bé,
nước mắt mồ hôi đổ trên non sông này.*

***Thương yêu Việt Nam dù quê hương nhỏ bé,
ta vẫn còn yêu, yêu hoài ngàn năm***

♪ Thanh Tuyền & Bùi Thiên song ca

(trong băng nhạc Continental 6 – “DÂN CA 3 MIỀN”, phát hành 1974)

continental 6

MẬT A

• Chủ đề : DÂN CA 3-MIỀN

1 THÈ NON NƯỚC	Hoàng Oanh - Mai Hương
2 LÊN THÁC XUỐNG GHỀNH	Son Ca
3 LÝ CÁI CỎ	Thanh Tuyền
4 MỒ, TÈ, RĂNG, RỬA	Tam Ca Đông Phương
5 LƯỢNG VÀNG KHÔNG TIẾC	Thanh Tuyền
6 GIÓ ĐÁNH ĐỒ ĐƯA	Phượng Hồng Quế - Bùi Thiện
7 LÝ QUA ĐÈO	Thái Thanh
8 LÝ NUÔI ONG	Tài Lương
9 VÀNG BÓNG THỜI XƯA	Son Ca - Phượng Đợi
10 VÂN TẾ KHÓC CHÔNG	Hồng Vân

MẬT B

1 HÁT BAI, HAI BÁT	Son Tam ca Đông Phương
2 LÝ CHIM QUYÊN	Thanh Tuyền
3 TUỔI VỀ CHIỀU	Hoàng Oanh
4 CẦU SƯƠNG, ĐIỂM CỎ	Thái Thanh
5 ĐỒ ĐỌC, ĐỒ NGANG	Tài Lương - Phượng Đợi
6 LÝ TOAN TÍNH	Son Ca
7 QUA CẦU GIÓ BAY	Hoàng Oanh - Mai Hương
8 LÝ GIANG NAM	Hồng Vân
9 HẢI QUẢ	Phượng Hồng Quế
10 VIỆT NAM MUÔN THUỞ	Thanh Tuyền - Bùi Thiện

CONTINENTAL 6

Chương trình : NGUYỄN VĂN ĐÔNG
SƯU TẦM BIÊN SOẠN : Y VAN

Hồng Vân (Tam Ca Đông Phương) và những kỷ ức đẹp về Nhạc Sĩ Nguyễn Văn Đông

Với tôi, ông Nguyễn Văn Đông là một nhạc sĩ bậc thầy, có trí tuệ, tài năng và phong cách được hầu hết các nghệ sĩ vô cùng kính trọng và yêu mến. Ông nghiêm trang, ăn nói từ tốn, hòa nhã với mọi người. Lúc nào ông cũng nghiêm khắc với giờ giấc. Những ai cộng tác với ông, ông đều bắt phải tập dợt thật nhuần nhuyễn trước khi xuất hiện trước công chúng, cũng như thu thanh. Ông đã cống hiến cho nhạc Việt rất nhiều ca khúc bất tử, sống mãi trong lòng người yêu âm nhạc.

Nhắc tới ông, trong chúng ta đều nhớ một Chiều Mưa Biên Giới với tiếng hát chị Hà Thanh, Sắc Hoa Màu Nhớ với tiếng hát Giao Linh, Mấy Dặm Sơn Khê với tiếng hát chị Thái Thanh, Nhớ Một Chiều Xuân với chị Lệ Thanh, Khúc Tình Ca Hàng Hàng Lốp Lốp với anh Hùng Cường, Phiên Gác Đêm Xuân với Thanh Tuyền... Tôi có điểm phúc được cộng tác với ông khi thu thanh những bài dân ca cùng với tam ca Đông Phương trong băng Continental trước 75. Sau này, có nhiều lần hát nhạc của ông và được ông khen hát rõ lời và có nhạc cảm.

Sau khi đi học tập cải tạo về, sức khỏe ông yếu nên ít xuất hiện trước đám đông. Nếu ai có lòng đến thăm, ông rất vui mừng đón tiếp. Ông có người bạn đời rất tuyệt là bà Nguyệt Thu. Bà lúc nào cũng ở bên cạnh ông, lo lắng cho ông từ miếng ăn đến giấc ngủ. Tuổi già, ông sống trong cái nôi của hạnh phúc. Hôm tôi bị cướp đánh trọng thương, ông ân cần thăm hỏi và bà Thu gửi quà biếu tôi, rất dễ thương.

Tôi còn nhớ mãi, cách đây gần 20 năm trước, lúc tôi đang hát tại phòng trà Văn Nghệ của nhạc sĩ Nguyễn Ngọc Thạch ở Gia Định, chị Kim Cương đưa ông tới nghe nhạc mà không báo trước vì muốn dành sự ngạc nhiên cho chúng tôi. Lúc anh chị đến, tôi đang hát đến bài thứ hai. Dưới ánh đèn mờ mờ của phòng trà, tôi nhận ra kỳ nữ Kim Cương và người đàn ông dong dong thanh thanh bên cạnh là nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông. Tôi ra hiệu cho ban nhạc kết thúc sớm ca khúc tôi đang hát và hát tiếp bài Nhớ Một Chiều Xuân. Đây là bài hát mà chị Kim Cương rất yêu thích. Tôi hát, ông nhắm mắt lắng nghe. Khi hát xong, tôi bước xuống sân khấu để chào ông thì bất gặp trong ánh mắt ấy, có chút gì đó thoáng buồn và rưng rưng. Tính ông trầm lặng và sâu sắc lắm.

Người nghệ sĩ tài năng và đức độ như ông đã gieo vào lòng người hâm mộ một niềm cảm mến và yêu thương. Cầu chúc cho ông sức khỏe để còn được vui với gia đình, với con cháu và bạn bè thân thương.

Hồng Vân (Tam Ca Đông Phương)

Tưởng nhớ Nguyễn Văn Đông – Mưa vẫn bay giăng trên chiều quê hương

*** Phan Nhật Nam – 6 tháng 3, 2018 ***

” Dẫn Nhập: Ngày 26 tháng 2, 2018 Nhạc Sĩ Nguyễn Văn Đông qua đời tại Sài Gòn, sáng thứ Sáu 2 Tháng 3, đám tang được gia đình tổ chức đơn giản như đời sống cuối đời lặng lẽ của ông từ 30 Tháng 4, 1975, sau khi đi tù về, 1985. Đám tang diễn ra với một hoạt cảnh cảm xúc.. Những Người Lính QLVNCH thành kính im lặng chào tay tiễn biệt người chỉ huy: Đại Tá Nguyễn Văn Đông- Danh tính Nghệ Sĩ Lớn của âm nhạc Miền Nam – Biểu tượng chung của Nghệ Thuật Dân Tộc đã bị giới cầm quyền cộng sản Hà Nội cố sức xóa bỏ từ ngày sụp vỡ VNCH, 1975 nhưng vô hiệu. Nếu không nói đã gây phản tác động mạnh mẽ, sâu rộng, cùng khắp.. Bởi Văn Hóa Nghệ Thuật phương Nam đã khiến kẻ xâm lược cộng sản hiện đủ bản chất vô tính, bất nhân, phi dân tộc của bản thân trước chứng nhận của Lịch Sử và Dân Tộc, cho dù đã đoạt thắng quân sự tại ngày 30 tháng 4, 1975. Thanh Âm/Tiếng Lờì từ Nhạc Nguyễn Văn Đông vẫn mãi tồn tại thắm thiết như cảnh tượng cảm xúc màn mưa bay qua khu đồn vắng in hình Người Lính Cộng Hòa chắc tay súng giữ nước, an dân...

Đất nước hầu như không hề dứt tiếng súng từ tuổi thiếu niên, ngày anh trở thành Người Lính.. Anh sống quen với gian khổ, làm bạn với hiểm nguy cho đến buổi tàn cuộc 30 tháng 4, 1975, chấp nhận phận Người Dân mất nước, Người Lính gãy súng không lời than van, oán trách, kêu gào đền đáp với lòng tự trọng của bậc trí nhân. Hôm nay, nhân ngày Người về cõi vĩnh hằng, thành phần người Việt tồn tại sau cuộc chiến, lớp người trẻ trưởng thành nơi hải ngoại dần nhận ra điều kiêu hãnh: Quân Lực VNCH gồm những chiến binh với sức chiến đấu kiên cường, những đơn vị không hề thua sút so với bất cứ quân đội nào trên thế giới. Và kỳ lạ thay, song song với cuộc chiến đấu âm thầm, bền bỉ và cao thượng dẫu bị xuyên tạc, mạ lỵ bởi một bộ máy tuyên truyền Đông-Tây từ bạn lẫn thù.. Cuộc chiến đã được một Giọng Nhạc Chiến Đấu xây dựng, khắc sâu Hình Tượng Anh Lính Cộng Hòa vào tâm thức Người Dân Miền Nam nước Việt. Dạng hình, tính danh Người Lính ấy đã luôn tồn tại dẫu quá 43 năm kể từ 30/4/75.. Hãnh diện biết bao nếu chúng ta thấy ra rằng Giọng Nhạc Chiến Đấu ấy đã khởi động rất sớm với Nguyễn Văn Đông từ thập niên 50, 60 qua lời tự thuật chân thành xúc động của viên Trung Úy vừa qua tuổi 20...

Lịch sử Dân Tộc Việt hầu như rất hiếm có giai đoạn thanh bình lâu dài.. Bởi phải luôn trực diện đương cự kẻ thù phương Bắc, mở rộng bờ cõi phương Nam.. Qua đến thế kỷ

19, từ khi tiếng súng của tàu chiến Pháp khai hỏa ở cửa Đà Nẵng thì đất nước chìm dần vào cảnh can qua với những thế hệ người Việt quyết tử đánh ngoại xâm giành độc lập dân tộc. Máu xương người Việt tiếp tục tuôn tràn chất đồng khi tổ chức, cộng sản thành hình từ 1930, và quyết giành độc quyền cai trị Dân Việt mặc cho đau thương vạn triệu Người Việt lót đường cho mưa định nhuộm đỏ toàn cầu.. Những thế hệ Người Việt Tự Do phải nhất tề siết chặt tay súng với ý niệm không hề nói nên lời: Tự Do hay Chết. Người Lính Việt Nam dần được hình thành với sứ nhiệm Bảo Quốc An Dân mà quả thật họ không hề nói lên thành chủ thuyết. Trong diễn trình sống/chiến đấu/vượt chết này những hình ảnh về người lính thoát đầu do ước lệ, quy định sẵn dần nên thành hiện thực, sống động, cố kết.. Đây đây, người trẻ hai mươi, vừa rời lớp học, bỏ bộ đồ dân sự để gánh trên vai ba-lô, cây súng, chiếc nón sắt. Tất cả kết thành khối nặng tương đương với thân thể, bắt đầu dán thân vào cuộc trường chinh không kết thúc với số lương lính ít ỏi, bổng phận nặng nề, cảnh chết thường xuyên đe dọa.. Người Lính Miền Nam dần kết cấu nên dạng hình thân yêu hy sinh, xả kỷ của đất nước Miền Nam. Vì đây chính là người con thân yêu, đứa em máu thịt, người chồng, người cha cột trụ của gia đình, xã hội, đời sống của vạn, triệu người dân.. Nhạc Lính đã hình thành trong diễn tiến nhân bản, thiết tha này.. Nguyễn Văn Đông đi tiên phong từ thập niên 50, 60, ông tái hiện cảnh sắc của tiền đồn đầu xuân, đêm gác buổi giao thừa, cảm xúc của người xa xứ nhìn lại chốn quê hương đang trong vùng lửa đạn.. Tiếng lời, ngôn ngữ, cấu trúc Nhạc Nguyễn Văn Đông thanh thoát, đơn giản, trung hậu, chân thành để người ca sĩ diễn đạt như đã sống THẬT NHƯ THỂ.. Nhiều thế hệ người Nam qua âm sắc dựng nên bởi Nguyễn Văn Đông tưởng như đã từng một lần tận yêu thương, hằng sống mãi trong một chiều mưa nơi một miền biên giới mù sương...

Kết Từ: Ông có một tính danh đơn giản – Nguyễn Văn Đông, khởi đầu cuộc sống với một tập thể thắm nhuần nguyên tắc và nặng tính kỷ luật, Trường Thiếu Sinh Quân. Và sau khi tốt nghiệp sĩ quan giữ nhiệm vụ một sĩ quan chỉ huy, tham mưu của đơn vị bộ binh tác chiến. Ông sáng tác ca khúc, soạn tuồng tích sân khấu cải lương, phối hợp tân-cổ nhạc.. Ông thành công trong nghiệp vụ sản xuất sản phẩm nghệ thuật sân khấu, cũng như quân vụ, hiện thực một đời sống đơn giản, bình an và sung mãn cả vật chất lẫn tinh thần. Nhưng không hẳn là vậy.

Sau tháng 4/1975, ông phải chịu cảnh tù cải tạo trong 10 năm như thống nhục chung toàn miền Nam.. Nhưng không phải chỉ cảnh tù bình thường mà tình cảnh cùng khổ của người bị bại liệt nằm trên một tấm ván nhỏ, dùng tay di chuyển đầy đi. 1985, ông ra

khỏi nhà tù, trở về nhà, chịu nhiều di chứng trầm kha, tinh thần và thể xác bị suy sụp toàn diện. Nhưng từ trong cơ thể tan vỡ kia, từ chiếc đầu đã mất năng lực sáng tạo nghệ thuật, khi một giám đốc trung tâm băng nhạc hải ngoại về Saigon tiếp xúc với ông và chuẩn bị một chương trình Nhạc Nguyễn Văn Đông với các ca sĩ thành danh do anh đào tạo trước kia.. Tất cả dự tính ắt sẽ thực hiện chỉ đợi những thủ tục giấy tờ, bảo lãnh. Nhưng cuối cùng ông đã từ chối với lý do: Nếu chịu qua Mỹ, sau khi về lại Việt Nam thì thế nào cũng bị kiểm điểm bởi những tên cộng sản trẻ tuổi. Ông đã quá lớn tuổi, không thể để bị gọi lên đồn công an, để trả lời cuộc thẩm vấn bởi mấy tên con nít, không biết gì về âm nhạc..” Vâng, sau bao nhiêu khổ nạn, đọa đày ông giữ nguyên tư cách của một sĩ quan Cấp Đại Tá Quân Lực VNCH. Ông giữ đúng phẩm chất một bậc thầy tốt nghiệp Tiến Sĩ Học Viện Âm Nhạc Pháp. Nhưng cao hơn hết, ông vẫn là, luôn là Nhạc Sĩ Nguyễn Văn Đông – Người đã tái hiện, làm sống mãi cảnh tượng kỳ ảo mưa bay qua khu đồn vắng nơi buổi Chiều Mưa Biên Giới trên Quê Hương yếu đuối Miền Nam. Hôm nay, vào những buổi chiều mưa trên quê hương, trong lòng người Miền Nam nhớ nước ở hải ngoại vẫn âm vọng tiếng mưa vô hồi tiễn Người đi về cõi vĩnh hằng –

Chiến Sĩ-Nhạc Sĩ Nguyễn Văn Đông.

Phan Nhật Nam

Mời đọc: [■ Toàn bài viết của Nhà văn/nhà báo Phan Nhật Nam \(PDF\)](#)

THƯ GỬI CHO NGƯỜI VỪA NẢM XUỐNG: NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN ĐÔNG

*** Chu Tất Tiến ***

Thưa Anh,

Nghe tin anh vừa mất, đột nhiên, em như người tụt rơi xuống hố sâu, hụt hẫng, lao đao, hai tay quờ quạng như muốn níu kéo lấy một điểm tựa nào đó không có thật, và khi không nắm được chỗ nào cả thì hoảng hốt, sợ hãi vô cùng. Mất em như mờ hẳn đi, không nhìn thấy gì dù màn ảnh của chiếc máy computer dựng ngay trước mặt.

Có thật anh đã ra đi rồi không? Sao lại không gọi em một tiếng nào? Mấy năm nay, tuy em bị cắt liên lạc với anh, nhưng em vẫn theo dõi tin anh qua những người quen, và có một lần, đọc một bài báo của ai đó phỏng vấn anh, em rất mừng vì thấy anh vẫn khỏe. Tết vừa rồi, em lại liều gửi điện thư chúc Tết anh chị dù biết rằng có thể như những lần trước, thư của em lại lọt vào trong thùng rác, hoặc bị lấy mất bởi những chuyên viên rình rập trên mạng. Chuyện này chắc chắn xảy ra, vì cách đây mấy năm, sau khi các thư em gửi cho anh đều bị trả lại, em liền gọi điện thoại đến anh, để thăm hỏi vài câu ngắn ngủi, thì cũng chỉ được nghe anh nói vắn tắt vài lời: “Anh xin lỗi em, từ nay không liên lạc được với em nữa. Anh bị công an đe dọa: cấm liên lạc với tên nhà văn phản động kia, kẻo sẽ bị cắt điện thoại. Em thông cảm cho anh nhé.” Rồi anh cúp máy! Thế thôi! Từ đó đến nay, em không còn nhận điện thư của anh nữa. Em buồn lắm! Không được chuyện trò với anh như trước, em cảm giác chơi vơi cùng tận, vì trong tâm hồn của em, vẫn tràn đầy nhiều kỷ niệm với anh, với người Thầy đáng kính. Em vẫn nhớ ngày em đi Mỹ theo diện H.O.1, anh lập cập chống gậy, nhờ người quen chở anh đi xe gắn máy, đến tận phi trường tiễn em. Khi em bước vào trong hàng rào ngăn cách, anh còn đứng đó và giơ bàn tay gầy ốm vẫy mãi cho đến khi em phải quay lưng đi vào phòng cách ly. Thế là lần cuối cùng gặp anh đấy.

Anh kính mến,

Ngày hôm nay, trong cơn gió lạnh của California, bao nhiêu kỷ niệm tràn về đầy ắp. Em nhớ lại thời gian khi còn trong tù, anh chỉ dẫn cho em từng nốt nhạc vọng cổ, và vì lúc đó anh bệnh nặng quá, nên sự cố gắng dạy bảo của anh làm anh ứa máu, em đã sợ hãi mà ngăn anh lại: “Thôi! Thôi! Anh nghỉ đi! Đừng nói nữa! Máu chảy ra miệng anh kia!” Anh lắc đầu, lấy vạt áo tay chùi máu miệng, và nói: “Không ngừng được! Anh phải dạy em bây giờ! Anh không biết lúc nào anh chết, nên phải truyền hết kinh nghiệm cho em, kẻo mai một anh chết, thì không có người tiếp tục!” Và cứ thế, bất chấp sức khỏe càng ngày càng sa sút, máu cứ chảy ra ngoài miệng, anh đã dạy cho em từng câu nhạc Vọng cổ, từng cách viết kịch bản cho một vở tuồng cải lương, cổ nhạc. Vì các đốt ngón tay anh đã bị chất vôi phủ lên, cứng ngắc, không sử dụng được, anh đã ngồi xồm trên

chiếu, kẹp chiếc bút chì vào giữa ngón chân cái và ngón kế tiếp để vẽ lên các nốt nhạc to bằng quả trứng gà, cũng như các tiết tấu và kết cấu từng câu nhạc, thật công phu vô cùng. Em biết là viết như vậy, anh đau lắm và vất vả lắm, nhưng anh vẫn kiên trì truyền hết kinh nghiệm cho thẳng em kém cỏi này và cũng vì biết nỗ lực của người Thầy như anh thật là hiếm có trên đời, nên em đã cố gắng làm vui lòng anh bằng cách sáng tác các bài ca Vọng cổ, cũng như các bài tân nhạc rồi hát cho anh nghe, để thấy anh mỉm cười, mãn nguyện là em mừng. Dĩ nhiên, khả năng của em không đủ để theo kịp sự dậy dỗ của anh, khiến có vài lần anh nhăn mặt, mắng: “Em cứ có cái tật phăng-tê-di! Không chịu theo khuôn phép gì cả! Hòa âm gì kỳ cục thế! Viết lại!” Để sau khi em sửa lại rồi, anh vẫn lắc đầu, thờ dài: “Thôi! Cái tật ầu không bỏ được!” rồi anh lại gật đầu, cười mỉm: “Thế mà lại hay! Mỗi người sáng tác đều có những cái riêng của mình, không ai giống ai.”

Em vẫn nhớ, ngoài những lúc học sáng tác, hòa âm, anh kể cho em nghe những chuyện tình thời trai trẻ của anh, độc đáo và hấp dẫn vô cùng. Ngày anh còn ở trường Thiếu Sinh Quân, tự viết nhạc cho anh em hát, ngày anh đeo lon Trung Úy, rồi Đại Úy.. và những lần anh làm trưởng ban nhạc đi trình diễn bên Pháp... bao nhiêu cô theo, trong đó có một mối tình thật ác liệt của một cô ca sĩ, kịch sĩ nổi tiếng... Rồi đến ngày anh cưới vợ, cô kia đánh ghen ra sao... ảnh hưởng đến quân vụ của anh như thế nào.. Và để trả thù, cô kia đã thuê một nhà văn cũng rất nổi tiếng viết lại chuyện tình của anh đăng báo, hầu làm chậm bước thăng tiến trong đời binh nghiệp của anh.. và cách anh giải quyết mọi chuyện như một giấc mơ.. vừa sáng trí vừa lãng mạn. Em ngồi nghe anh kể chuyện mà mắt cứ mở to, ngưỡng mộ quá chừng.

Rồi em được trả tự do trước anh. Vì không thể quên những tháng ngày được anh chỉ bảo, em vẫn đi thăm anh ở.. các bệnh viện! Bệnh anh càng ngày càng nặng, nên cai tù đành chấp nhận chuyển anh ra bệnh viện ngoài để chữa trị, nhưng họ đổi nơi chữa trị hoài vì ngại rằng nếu để lâu một chỗ, có thể có sơ hở và anh trốn được. Mãi đến năm 1985, anh mới được về nhà. Nhờ đó, mà anh có cơ hội tìm thầy, tìm thuốc để tự trị bệnh mình và đến khi em đi Mỹ vào năm 1990, thì anh đã có thể chống gậy đi lại được, không như ngày ở trong tù, anh chỉ có thể nằm trên một miếng ván nhỏ có gắn bánh xe do anh em cùng tù làm cho anh, để anh lấy tay đẩy miếng ván trôi đi, y như một người bị què cụt sắp chết. Nhìn hình ảnh đó, anh em đều sa lệ. Còn đâu người hùng năm xưa? Còn đâu hình dáng người nhạc sĩ với cây đàn và những bản nhạc tuyệt vời, hát mãi không chán?

Sau khi đến Mỹ một vài năm, thấy một Trung tâm băng nhạc hồi đó thỉnh thoảng làm các cuốn băng đặc biệt với từng tác giả, em đã liên lạc với trung tâm và gợi ý là nên làm một cuốn băng đặc biệt về anh. Người chủ trung tâm rất mừng vì ông cũng từng là người hâm mộ nhạc Nguyễn Văn Đông, nên ngay sau khi biết được địa chỉ của anh,

ông ta đã về Saigon ngay, tiếp xúc với anh và chuẩn bị một chương trình Nhạc Nguyễn Văn Đông với các ca sĩ từng là học trò của anh. Thoạt đầu, anh cũng đồng ý đi Mỹ và anh đã gửi cho em nguyên một tập nhạc của anh sáng tác để tùy nghi trung tâm lựa chọn. Chương trình tiến triển tốt đẹp. Trung Tâm băng nhạc đã làm Visa cho anh sang Mỹ. Nhưng đột nhiên, anh gọi điện thoại cho em và nói rằng anh không đi nữa. Anh nói: “Anh biết là sau khi về lại Việt Nam thì thế nào anh cũng bị kiểm điểm bởi những thằng nhóc con. Mà anh lớn tuổi rồi, anh không muốn bị gọi lên đồn công an, để trả lời cuộc thẩm vấn bởi mấy tên con nít, không biết gì về âm nhạc cả! Mấy ca sĩ cải lương, tân nhạc gì sang Mỹ về cũng phải gặp công an, “dạ, dạ thưa anh, thưa chị.” Anh không thể làm được chuyện đó, em thông cảm cho anh. Anh cảm ơn em đã lo lắng chu tất cho anh, nhưng anh không thể, em ạ!” Vì anh là người có Tư Cách và Nhân Cách lớn, không giống như nhiều người khác nên anh nhất định hy sinh một cơ hội rạng danh mình cũng như tạo được một kỷ niệm lớn, để lại cho hậu thế những thông tin về một người nhạc sĩ lớn, một trong những Bạc Thầy về Âm Nhạc của Việt Nam, người đã được tặng bằng Tiến Sĩ Âm Nhạc tại Pháp.

Với những kỷ niệm như thế, làm sao mà em không khóc được khi nghe tin anh mất? Viết đến anh những dòng chữ này mà mắt em nhòa đi... Nhớ anh, nhớ người Thầy vĩ đại quá chừng.. mà không thể diễn tả hết những tình cảm em dành cho anh, nên càng viết càng lộn xộn. Vậy, thôi, em xin gửi đến anh lời cầu nguyện cho hương hồn anh sớm tiêu diêu miền cực lạc, nơi không còn bệnh tật, không lo âu, không tù đày, đau khổ, chỉ có hạnh phúc miên viễn. Còn lại chúng em, “lòng trần còn tư vương khanh tướng, thì đường trần mưa bay gió cuốn, còn nhiều”... mệnh mang.

Chu Tất Tiên, 26 tháng 2 năm 2018.

Trích từ bài viết “Người Lính Trong Nhạc Nguyễn Văn Đông” của Lê Hữu

Hình tượng người lính chiến, khắc họa qua dòng nhạc Nguyễn Văn Đông, như được “nâng” lên ở tầm mức cao hơn và đẹp hơn. Lý tưởng của những người trai anh dũng hiến thân vì tổ quốc như được tô đậm hơn, chính nghĩa của cuộc chiến đấu gian khổ của quân dân miền Nam như được soi sáng hơn. Người đời, qua đó, thấy yêu mến và gần gũi hơn những người lính, thấy cảm kích và ngưỡng phục những hy sinh cao cả và thầm lặng của người chiến binh vì nước quên mình. Không thể nào không cảm ơn ông, cảm ơn người nhạc sĩ đã gieo vào lòng người những mối cảm xúc sâu đậm, những ấn tượng đẹp và sắc nét về người lính và đời lính.

Chiến tranh đã đi qua, những bài nhạc lính như thế ngày nay ít còn được nghe hát, thế nhưng dư âm lời ca tiếng nhạc của một mùa chinh chiến ấy và hình tượng hào hùng của người lính chiến quân lực Việt Nam Cộng Hòa vẫn còn đọng lại mãi trong tâm tưởng biết bao người, như câu nói bất hủ của một danh tướng Hoa Kỳ, “Những người lính già không bao giờ chết; họ chỉ nhạt mờ đi thôi.” (*“Old soldiers never die; they just fade away.”* — Douglas MacArthur).

Sau bao mùa tang thương dâu bể, sau bao nhiêu giông tố dập vùi, “người lính già” Nguyễn Văn Đông, ở độ tuổi gần 80, vẫn một niềm tin sắt son vào hồn thiêng sông núi, vẫn chưa mất niềm tin vào vận mệnh đất nước, vẫn còn nguyên vẹn trái tim chàng lính trẻ Nguyễn Văn Đông—nặng trĩu tình quê, tình nước—của những ngày đầu bước chân vào đời quân ngũ.

*Non nước ơi! Hồn thiêng của núi sông / kết trong lòng thế hệ
nghìn sau nói nghìn xưa...* (“Mấy dặm sơn khê”)

“Nghìn sau nói nghìn xưa”, những thế hệ tiếp nối những thế hệ, những bàn chân tiếp nối những bàn chân, rộn ràng theo nhau lên đường đi xây lại những ước mơ chưa thành tựu của những người đã nằm xuống cho một vận hội mới về trên quê hương.

“Mai sau dù có bao giờ”, ⁽⁵⁾ nghe lại những khúc hát về người lính và đời lính, những khúc hát của một mùa nào ly loạn, hẳn người đời vẫn còn nhớ tới những người hùng tên tuổi hay những chiến sĩ vô danh, những người con yêu của tổ quốc, những người

“nhẹ xem tính mệnh như màu cỏ cây”,⁽²⁾ những người đã hy sinh cả máu xương, đã hiến dâng cả tuổi trẻ, cả những năm tháng tươi đẹp nhất của đời người cho tình yêu đất nước.

“Chinh chiến đã qua một thì”,⁽⁶⁾ thế nhưng những bài hát về người lính anh dũng cầm súng chiến đấu để bảo vệ từng tấc đất quê hương, như những bài **Nhạc lính Nguyễn Văn Đông**, mỗi lần nghe lại là mỗi lần nghe dậy lên một niềm kiêu hãnh, một nỗi tự hào về một thiên anh hùng ca của dân tộc.

Cám ơn anh, người lính già, người nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông.

Lê Hữu (Trong sách “Âm Nhạc của Một Thời”)

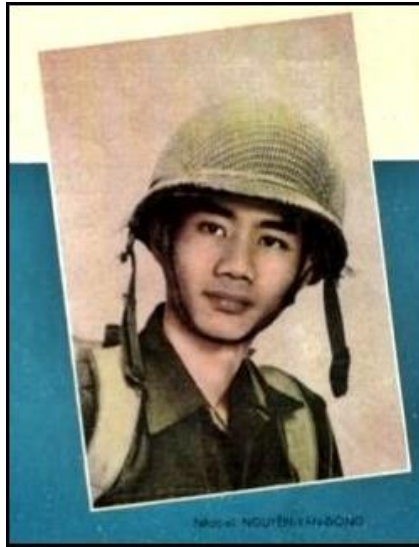
(2) Chinh phụ ngâm khúc, Đặng Trần Côn/Đoàn Thị Điểm

(5) Kiêu, thơ Nguyễn Du

(6) Người về, nhạc Phạm Duy

Chinh chiến một thời trong những tình khúc của Nguyễn Văn Đông

**** Bích Huyền ****

*“Thời gian là tất cả hương và phấn
Xóa nhòa đi bao kỷ ức xa xăm”*

Tôi không nhớ hai câu thơ đó của ai – một người bạn đã chép vào trong tập lưu bút của tôi thời đi học. Thời gian sẽ qua đi, nhưng có thật thời gian sẽ xóa nhòa đi tất cả hay không? Có thể xóa mờ lắm, nhưng tất cả thì không thể đâu. Trong vòm trời kỷ niệm, có những hình ảnh nhòa nhạt, mờ mờ, ảo ảo, thấp thoáng ẩn hiện như trong một giấc mơ, nhưng cũng có những hình ảnh rõ rệt đến không ngờ. Một lúc nào đó hiện ra bất chợt, chẳng hạn như được đọc một bài thơ, được nghe một bản nhạc quen thuộc xa xưa.

*“Anh đến thăm, áo anh mùi thuốc súng.
Ngoài mưa khuya lê thê qua ngàn chốn sơn khê,
Non nước ơi! hồn thiêng của núi sông tiếp trong lòng thế hệ,
Nghìn sau nói nghìn xưa ...*

*Bao ước mơ giữa khung trời phiêu lãng.
Chờ mùa xuân tươi sang, nhưng mùa thắm chưa sang.
Anh đến đây rồi anh như áng mây, chút phương trời ấm lạnh hòa chung mái nhà
tranh.*

*Anh như ngàn gió ham ngược xuôi theo đường mây, tóc tôi bồi lộng gió bốn phương.
Nước non còn đó, một tác lòng không mờ xóa cùng năm tháng ...*

*Mấy ai ra đi hẹn về dệt nối mối tơ duyên?
Khoác lên vòng hoa trắng, cầm tay nhau đi em, tơ trời quá mong manh ...*

*Anh hỡi anh, đường xa vui đấu tranh.
Giữa khung trời gió lộng, nghìn sau tiếp nghìn xưa ...*

Bài hát đẹp như lời thơ ấy gọi lên những hình ảnh chia ly một thời không khí chiến tranh tràn ngập trên đất nước Việt Nam ... Bài hát mô tả một đêm mưa. Mưa như chưa bao giờ mưa nhiều thế, mưa như ... ngàn chốn sơn Khê ..., người lính từ mặt trận trở về thăm người yêu nhỏ bé. Áo quần nhà binh còn đượm mùi thuốc súng. Người thanh niên ấy, nối tiếp truyền thống nghìn xưa, lên đường giữ nước, để cho những ước mơ cất cánh tung bay giữa khung trời gió lộng. Người thiếu nữ ở lại nhà, âm thầm lặng lẽ, chung thủy đợi mong để người ra đi yên tâm ngoài trận tuyến.

Hạnh phúc của họ là giây phút gặp nhau để chỉ kịp choàng vòng hoa chiến thắng, chỉ kịp cầm tay nhau ánh mắt yêu thương. Hạnh phúc ấy mong manh quá, như những sợi tơ trời, mong manh nhưng rất đẹp, và Nguyễn Văn Đông, người chiến sĩ, người nhạc sĩ đã ghi lại trong bài hát “Mấy Dặm Sơn Khê”.

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông là một sĩ quan cao cấp trong Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa với cấp bậc Đại Tá. Mặc dù ông là con trai duy nhất trong một gia đình danh giá ở Tây Ninh, nhưng theo tiếng gọi của quê hương đất nước, người thanh niên mang tên Nguyễn Văn Đông ấy đã lên đường nhập ngũ. Suốt một đời phục vụ cho lý tưởng quốc gia, ông rất yêu đời lính chiến và thể hiện tình yêu ấy trong những sáng tác được rất nhiều người yêu mến: “Mấy Dặm Sơn Khê”, Hải Ngoại Thương Ca, Chiều Mưa Biên Giới, Phiên Gác Đêm Xuân, Sắc Hoa Màu Nhớ, Khúc Tình Ca Hàng Hàng Lốp Lốp, v.v...”.

Rồi sau ngày 30-4-1975, cũng như bao nhiêu sĩ quan và viên chức chính quyền cũ, Đại tá Nguyễn Văn Đông phải vào tù. Suốt mười năm tù đầy là ngần ấy thời gian sức khỏe của ông vô cùng sa sút, ra vào bệnh xá nhiều lần, thập tử nhất sinh, cho nên tin tức loan ra cho hay ông đã từ trần.

Tôi nhớ có một ngày, cách đây khoảng năm năm, cùng bạn hữu thực hiện chương trình nhạc yêu cầu trong đó có bài hát “Nhớ Một Chiều Xuân” của Nguyễn Văn Đông. Thính giả gọi vào yêu cầu rất nhiều đến nỗi không thể đọc hết tên cùng lời nhắn gửi người thân qua bài hát ấy cùng với nét nhạc mênh mông réo rắt:

*“Chiều nay thấy hoa cười chợt nhớ một người.
Chạnh lòng tôi khơi bao niềm nhớ.
Người nơi xa xăm phương trời ấy.
Người còn buồn còn thương còn nhớ.
Nắng phai rồi, em ơi!*

*Chiều xuân có một người ngơ ngác đi tìm.
Một tình thương nơi phương trời cũ.
Chiều nay hoa xuân bay nhiều quá.*

*Chiều tàn dần phai trên ngàn lá.
Tìm đâu bóng hình ai?"*

Bài hát vang lên giữa trời xa lạ xứ người. Mùa xuân nơi đây, hoa xuân phơi phới khoe sắc trên những con đường thành phố, hoa dọc theo xa lộ, hoa thấp thoáng trong mỗi khu vườn nhà ai đó ... Nắng chiều làm nhạt dần sắc màu rực rỡ nhưng làm tăng thêm nỗi nhớ. Những cánh hoa trở nên mong manh, lòng người xa xứ bay bổng theo nét nhạc của Nguyễn Văn Đông, rồi chùng xuống trong niềm nhung nhớ khôn cùng:

*"Một thoáng hương xưa chợt trở về.
Như khói hoàng hôn cay trên mắt.
Cố nhân xa ... xa tít ngàn khơi."*

Người xưa quê cũ xa cách muôn trùng. Biết có bao giờ trở lại, gặp lại? Và rồi trong giây phút thả hồn theo tiếng hát Hà Thanh, tôi chợt nhớ đến tác giả Nguyễn Văn Đông, người đã nằm xuống trong trại tù Cộng Sản. Như một phản xạ tự nhiên, tôi nói trong nỗi xúc động vô cùng, bằng tấm lòng thương tiếc chân thành: "Trong một buổi chiều cuối năm, bài hát Nhớ Một Chiều Xuân vang lên như một làn khói hương tưởng niệm người nhạc sĩ tài ba của nền âm nhạc Việt Nam".

Liên sau đó, biết bao nhiêu tiếng điện thoại reo, chia sẻ nỗi buồn cũng có, phản đối tôi loan tin ... thất thiết cũng có (trong đó có điện thoại của ca nhạc sĩ Duy Khánh, nhạc sĩ Xuân Diệu ..., những người bạn chí thân của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông, họ vẫn thường liên lạc với nhau).

Thế là tôi được biết tin nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông vẫn còn sống qua nhạc sĩ Xuân Diệu. Sau mười năm tù đày, nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông trở về với một hình hài mang nhiều thương tật. Thế nhưng tinh thần vẫn sáng suốt và chờ đợi ngày ra đi. Kể từ đó, mỗi khi tôi thực hiện chương trình trên làn sóng của đài Tiếng Nói Hoa Kỳ, mỗi lần phát nhạc của Nguyễn Văn Đông, bao giờ tôi cũng gửi một lời thăm hỏi, rằng những người ở nơi xa vẫn ái mộ những ca khúc thời chiến của Nguyễn Văn Đông, vẫn hát nhạc Nguyễn Văn Đông, vẫn nhớ người làm ra những tình khúc thời chinh chiến, nhưng lại rất êm đềm, đầy chất thơ lãng mạn ...

"Mấy ai ra đi hẹn về dệt nốt tơ duyên.

*Khoác lên vòng hoa trắng, cầm tay nhau đi anh, tơ trời quá mong manh.
Anh hỏi anh, đường xa vui đấu tranh, giữa khung trời gió lộng, nghìn sau nói nghìn xưa ..."*

Còn hình ảnh nào xót xa hơn, ngậm ngùi hơn? Nhưng cũng thơ hơn, lãng mạn hơn hình ảnh những cuộc chia tay nhau trong đó bối cảnh đất nước chiến tranh ngày ấy – trong nhạc Nguyễn Văn Đông?

Tôi yêu nhạc Nguyễn Văn Đông như yêu thơ Quang Dũng. Với hai người chiến sĩ nghệ sĩ này, những tình cảm về quê hương, về đồng bào, về đồng đội, về gia đình, về người yêu ... như được thăng hoa, trở nên lóng lánh vô ngần.

Với Quang Dũng thì:

*“Khói thuốc xanh dòng khơi lối xưa.
Đêm đêm sông Đáy lạnh đôi bờ.
Thoáng hiện em về trong đáy cốc.
Nói cười như chuyện một đêm mơ.”*

hay là:

*“Xa quá rồi em người mỗi ngã.
Bên này đất nước nhớ thương nhau.
Em đi áo mỏng buông hồn túi.
Dòng lệ thơ ngây có dạt dào.”*

Với Nguyễn Văn Đông, trong bài hát “Khúc Tình Ca Hàng Hàng Lốp Lốp” cũng có những tình cảm vẫn vương như thế:

*“Ngày mai xa cách nhau.
Một người gối chiếc cô phòng, một người gác núi ven rừng, chân mây đầu gió ...
Còn đây đêm cuối cùng, nhìn em muốn nói chuyện người Kinh Kha,
ngại khơi nước mắt nhạt nhòa môi em ...”*

Tất cả những hình ảnh trên, những tình cảm trên của Quang Dũng cũng như của Nguyễn Văn Đông nói lên dùm tâm trạng của những người trai lên đường làm lịch sử. Thơ nhạc là khúc hát quân hành nhưng cũng là những giọt lệ từ ly ... bi hùng và lãng mạn. Buồn nhưng đẹp lắm:

*“Phương trời anh đi, xa xôi vạn lý.
Đêm nằm gối súng chung ánh trăng nhưng đôi đường ly cách trong tình thương ...”*

Những bài hát thời chinh chiến của Nguyễn Văn Đông, vượt qua thời gian, vượt qua biên giới, ở lại mãi mãi trong lòng người yêu thơ, yêu nhạc. Tôi nhớ thập niên 1960, ca sĩ Hùng Cường, nữ ca sĩ Hà Thanh hát rất hay bài “Mấy Dặm Sơn Khê”. Tiếng hát của Hùng Cường không phải tiếng hát mà tôi hằng yêu mến, nhưng nếu nói đến những nhạc phẩm “Ông Lái Đò” và “Khúc Tình Ca Hàng Hàng Lốp Lốp” thì phải nhắc đến Hùng Cường. Và trên 40 năm sau, ngày nay có một ca sĩ trẻ tuổi hát nhạc phẩm “Mấy Dặm Sơn Khê” thật truyền cảm tuyệt vời, đó là ca sĩ Anh Dũng, trong một CD của trung tâm Diễm Xưa. “Nghìn sau nói nghìn xưa ...”, có phải chăng là thế?

Thi ca và lịch sử, cùng đời sống đã quyện lẫn vào nhau tạo nên một bức tranh khói sương huyền ảo. Ở đó chất chứa biết bao nhiêu điều đáng nhớ, đáng ghi. Tôi nhớ

những ngày tháng đầu của 1975, khi những hình bóng ngu ngơ khờ khạo của các “chú bộ đội giải phóng” trẻ măng xuất hiện ở thành phố Sài Gòn, ai cũng cười, cũng ghét. Nhưng trong lòng tôi thầm tội nghiệp cho lớp người trẻ tuổi đó. Sinh ra và lớn lên ở một xã hội bùng nổ, họ có biết gì đâu!

Càng thương hơn khi có người hát “Chiều Mưa Biên Giới” của Nguyễn Văn Đông và nói rằng bài hát đó của ... “ta”. Nếu họ biết rằng bài hát đó của ... “địch”, của một vị Đại Tá Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa thì sao nhỉ? Với tôi, chỉ biết rằng nhạc Nguyễn Văn Đông không biên giới, vượt cả không gian lẫn thời gian vĩnh cửu.

“Chiều mưa biên giới anh đi về đâu.

Sao còn đứng ngóng nơi giang đầu.

Kìa rừng chiều âm u rét mướt, chờ người về vui trong giá buốt.

Người về ... bơ vơ”

Đó là hình ảnh người chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa nơi giới tuyến. Họ trưởng thành trong bóng dáng quê hương đậm màu khói súng. Người lính với chiếc nón sắt che đầu ...

“Đêm đêm chiếc bóng bên trời, vầng trăng xế đôi, vẫn in hình bóng một người ...”

Đất nước Việt Nam thân yêu, với “hai mươi năm chiến tranh, hai mươi năm dài, người lính hầu như không ngủ. Hai mươi năm có mấy ngàn ngày để anh ra đi từ sáng tinh mơ, chân dẫm ướt ngọn sương mai trên cỏ. Hai mươi năm có tới mấy ngàn đêm, bóng anh mịt mờ trong núi rừng lạnh giá. Hai mươi năm, anh nghe tiếng đại bác nổ vang trời không nghỉ.

Tiếng mưa bom, đạn réo bên mình. Tiếng xe tăng nghiền nát đường quê hương. Hai mươi năm, anh đã đem sinh mạng của mình đặt trên đường bay của đạn. Đem hy vọng cuộc đời đặt trên khẩu súng thân quen ... hay đã đem tình yêu và nỗi nhớ đặt trên đầu điều thuốc? (Nguyễn Thị Thảo An)

“Đường rừng chiều cô đơn chiếc bóng.

Người tìm về trong hơi áo ấm, gọi niềm xa xăm.

Người đi khu chiến thương người hậu phương.

Thương màu áo gửi ra sa trường.

Lòng trần còn tơ vương Khanh tướng, thì đường trần mưa bay gió cuốn, còn nhiều em ơi! ...”

Với những tình khúc Nguyễn Văn Đông, hình ảnh và tâm tư người chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa rất là rõ nét, mặc dù ông không mô tả rõ ràng. Chất thơ trong lời, trong nhạc của Nguyễn Văn Đông bàng bạc, phảng phất rất thơ mộng nhưng lại là một cái gì rất thực. Nhạc Nguyễn Văn Đông bay bổng nhẹ nhàng nhưng sâu lắng. Lời hát diễm lệ bay bướm nhưng không cao xa. Những nỗi niềm thương nhớ, những gặp gỡ ly tan, những hy vọng đợi chờ, những đón đầu hạnh phúc ... trong nhạc Nguyễn Văn Đông rất gần

gửi với cuộc sống và tâm hồn của nhiều người, mọi tầng lớp trong xã hội. Người ta nghe nhạc Nguyễn Văn Đông bằng trái tim và bằng cả tâm hồn ...

Cho dù là ngày nay, chinh chiến đã xa rồi, nhưng người ta vẫn nghe nhạc Nguyễn Văn Đông, quý mến và trân trọng. Giới trẻ vẫn thích nhạc Nguyễn Văn Đông, mà mỗi bản nhạc là một bức tranh bi hùng và diễm lệ của một thời lịch sử đã qua, theo năm tháng bức tranh ấy tuy có phai pha màu sắc, thế nhưng vẻ lóng lánh trong lời thơ, nét nhạc thì vẫn quý giá như những viên ngọc tâm hồn. Trong cái nền của bức tranh quê hương ấy nổi bật lên hình ảnh người chiến sĩ Việt Nam Cộng Hòa oai hùng mà lãng mạn.

“Anh như ngàn gió ham ngược xuôi theo đường mây.

Tóc tôi bời lộng gió bốn phương.

Nước non còn đó, một tác lòng không mờ xóa cùng năm tháng ...”

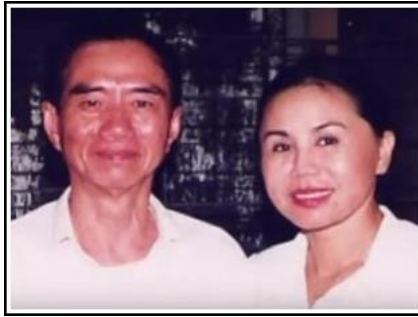
Một buổi chiều, trong phòng thu âm cùng Minh Phượng, Uyển Diễm và Mai Phượng thực hiện chương trình Thơ Nhạc, chúng tôi không khỏi xúc động bởi hồi khi tiếng hát Anh Dũng vang lên tha thiết êm đềm trong “Mấy Dặm Sơn Khê” của Nguyễn Văn Đông ... chan chứa tình quê hương đất nước:

“Non nước ơi! hồn thiêng của núi sông.

Tiếp trong lòng thế hệ, nghìn sau nối nghìn xưa ...”

Bích Huyền (Tháng 6 / 2000)

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông & Ca sĩ Thanh Tuyền (sau 1975)

■ **Livestream: Nữ danh ca Thanh Tuyền tưởng niệm nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông**

Hôm 27/2, ca sĩ Thanh Tuyền, người gắn bó với dòng nhạc của Nguyễn Văn Đông từ lúc bà bắt đầu đi hát trước năm 1975, nói trong chương trình Livestream của Trung tâm Thúy Nga: “Nếu không có chú Nguyễn Văn Đông thì sẽ không có ai biết đến Thanh Tuyền.”

“Một lần chú nói với tôi rằng muốn tôi thấy hát Chiều Mưa Biên Giới ngay tại Việt Nam. Và tôi đã làm được điều này tại Hà Nội mấy tháng trước khi chú mất.”

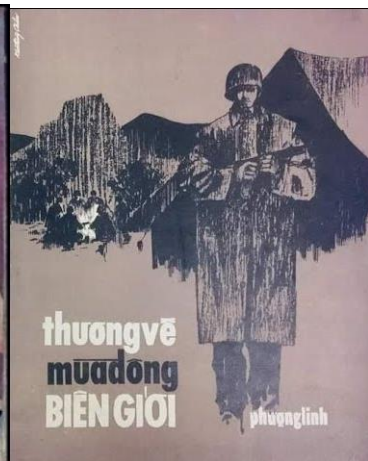
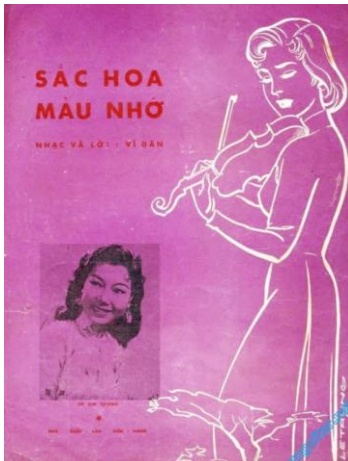
“Trước Tết Mậu Tuất, tôi có về Sài Gòn thăm chú Đông. Chú nói sau lần này không biết có gặp lại không.”

“Chú nói với tôi rằng cuộc đời chú không muốn bon chen, chỉ muốn sống tại quê nhà. Lẽ ra chú đã có thể đi Mỹ theo diện H.O nhưng chú đã chọn chết trên quê hương.”

Thanh Tuyền ca: 🎵 **Chiều Mưa Biên Giới** (youtube – Asia)

🎵 **Thanh Tuyền ca “Sắc Hoa Màu Nhớ” & Ngọc Huyền ca “Chiều Mưa Biên Giới”**

■ **Chuyên ít biết về danh ca Thanh Tuyền – Bảo Châu (PDF)**

Từ trái: **Giao Linh, Phương Dung**

■ [Youtube](#)

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông mất vào 19 giờ 30 phút ngày 26-2-2018 tại Bệnh viện Chợ Rẫy (TP.HCM). Ca sĩ Phương Dung và Giao Linh đã có những chia sẻ về nhạc sĩ Chiều mưa biên giới vào ngày 27-2-2018.

Với ca sĩ Phương Dung, sự ra đi của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông là một sự mất mát cho nhạc Việt. Ca sĩ Phương Dung là người có duyên kết hợp trong âm nhạc cùng nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông từ những năm 1962-1963 trước khi ca sĩ Giao Linh bước vào nghề hát và trở thành học trò của nhạc sĩ này.

Còn ca sĩ Giao Linh chia sẻ: *“Có được tên Giao Linh ngày hôm nay là một tay của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông. Thầy là người thầy nâng đỡ trong sự nghiệp, thầy như là người cha thứ hai”*. Ca sĩ Giao Linh cũng chia sẻ *“ly nước mía là món ngon mà nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông thường thức trong những khoảnh khắc cuối đời.”*

Phương Dung hát: 🎵 [“Thương Về Mùa Đông Biên Giới”](#)
của Phương Linh (Nguyễn Văn Đông)

■ [CÂU CHUYỆN VỀ CA SĨ GIAO LINH VÀ THẦY NGUYỄN VĂN ĐÔNG](#) (PDF)

Nguyễn Văn Đông viết về kỷ niệm với Giao Linh, Thanh Tuyền và Hà Thanh

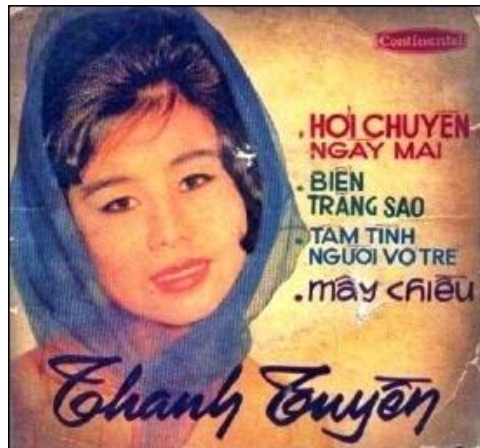
– Với **Giao Linh** có nhiều kỷ niệm khó quên. Tôi nhớ lại, vào một sáng Chúa Nhật năm 1965, nhạc sĩ Thu Hồ đưa đến nhà tôi một cô bé gầy gò ốm yếu. Cô đến bằng chiếc xe máy mini Velo Solex, nhưng không đủ sức đẩy xe qua thềm nhà tôi, phải nhờ nhạc sĩ Thu Hồ giúp đỡ.

Cô bé ngồi im lặng như đóng băng không nói năng chi, trong khi nhạc sĩ Thu Hồ thao thao bất tuyệt về khả năng âm nhạc tiềm ẩn trong người cô. Tôi nhìn cô bé 16 tuổi, vóc dáng nhỏ nhắn, không phát triển như những cô gái cùng trang lứa, nghĩ thầm làm sao cô bé này có đủ hơi sức để hát hò!

Tôi gợi chuyện vui để cho cô bắt chuyện, qua đó khám phá cái duyên ngầm sâu kín mà trong nghề nghiệp gọi là tổ đũa cho người nghệ sĩ. Nhưng cô bé vẫn không cười không nói, nên buổi gặp gỡ đầu tiên đó, tôi không dự cảm được gì về cô. Tuy nhiên, để không phụ lòng nhạc sĩ Thu Hồ, tôi cho một cái hẹn thử giọng cô bé Đỗ Thị Sinh tại phòng thu âm của hãng đĩa Continental.

Thật bất ngờ, Giao Linh, cái tên nghệ nhân sau này của cô bé Đỗ Thị Sinh, đã gây sững sốt bằng chất giọng khỏe khoắn. Cô hát vượt qua tầm cỡ quãng tám một cách dễ dàng với làn hơi ngân nga dịu dàng truyền cảm. Hãng đĩa Continental chấp nhận, tôi lên chương trình đào tạo, và chỉ sau một thời gian ngắn, tên tuổi ca sĩ Giao Linh bùng sáng trên vòm trời nghệ thuật, sánh vai cùng đàn anh đàn chị đi trước.

Khi ấy Giao Linh vừa tròn 17 tuổi. Riêng cái tên mỹ miều “Nữ Hoàng Sầu Muộn” mà người đời ban tặng cho Giao Linh, chỉ vì cô không mỉm môi cười thì Giao Linh mãi mãi mang theo, dù từ lâu rồi cô đã có một gia đình rất hạnh phúc.

Giao Linh hát "Thâm Kín" – Phượng Linh (Nguyễn Văn Đông)

Thanh Tuyền hát "Thương Muôn" – Phượng Linh (Nguyễn Văn Đông)

– Trường hợp **Thanh Tuyền** cũng có nhiều kỷ niệm đặc biệt. Đó là vào năm 1964, tôi đi nghỉ dưỡng sức ở Đà Lạt. Bạn bè thân hữu ở Đài Phát Thanh đến thăm hỏi, có giới thiệu giọng hát cô bé Như Mai nhiều triển vọng.

Cô là nữ sinh Trường Bùi Thị Xuân, hàng tuần có tham gia hát ở Đài Phát Thanh Đà Lạt. Rồi nhân dịp nghỉ hè, Trường Bùi Thị Xuân tổ chức phát thưởng bế giảng năm học, mời tôi đến dự lễ. Đến phần văn nghệ, người dẫn chương trình giới thiệu “nữ sinh Như Mai hát tặng cho khách quý đến từ Sài Gòn”. Giọng cô nữ sinh Bùi Thị Xuân lạnh lốt cất lên, khỏe khoắn đầy nội lực thanh xuân, âm vang làm rộn rã cả sân trường.

Tôi nghe cháy bỏng một ước mơ, một hy vọng mà cô bé như muốn ngỏ cùng ai. Khi chấm dứt bài hát, Như Mai ngược nhìn tôi. Tôi hiểu ý nên mời cô bé lên gặp tôi trên khán đài và hỏi: “Cháu có muốn trở thành ca sĩ không?”. Như Mai xúc động gật đầu. Sau đó tôi gặp thân sinh của Như Mai và bàn chuyện đưa cô bé về Sài Gòn để đào tạo thành ca sĩ. Khi ấy, tôi còn độc thân, ngày ngày ăn cơm chợ, tối tối ngủ ở đơn vị, thật không tiện chút nào để đỡ đần một cô gái trẻ xa nhà như vậy.

Thế nên, sau khi bàn bạc với Ban Giám Đốc Hãng Dĩa Continental, tôi nhờ nhạc sĩ Mạnh Phát lên Đà Lạt rước Như Mai về Sài Gòn, tá túc trong gia đình của ông, cũng là gia đình của đôi nghệ sĩ tài danh Minh Diệu-Mạnh Phát thời bấy giờ. Mọi phí tổn ăn ở do Hãng Dĩa Continental đài thọ. Tôi lên chương trình đào tạo và đặt tên mới cho Như Mai là Thanh Tuyền, ý muốn nói là giòng suối xanh của Cao nguyên Đà Lạt. Chỉ trong vòng 8 tháng có mặt ở Thủ đô Sài Gòn, Thanh Tuyền đã có đĩa và băng nhạc giới thiệu với người yêu nhạc. Như con chim lạ từ xứ sương mù, một bông hoa rừng còn đắm ướt hơi sương, Thanh Tuyền nhanh chóng chiếm được sự mến mộ của người yêu nhạc Thủ đô, sánh vai cùng đàn anh đàn chị trên Đài Phát Thanh, trên sân khấu Đại Nhạc Hội, phòng trà ca nhạc, được báo giới Sài Gòn không tiếc lời ca ngợi. Năm ấy, Thanh Tuyền vừa đúng 17 tuổi.

Riêng đối với tôi vẫn còn xanh mãi một kỷ niệm về ngày khởi đầu đi hát của Thanh Tuyền tại Sài Gòn. Theo chương trình, Thanh Tuyền hát ra mắt lần đầu tiên ở phòng trà Bồng Lai và Vũ trường Quốc Tế đường Lê Lợi Saigon. Tôi đích thân đi mua sơn phấn để cho Thanh Tuyền trang điểm khi đi hát. Tôi thật bất ngờ khi biết Thanh Tuyền chưa từng sử dụng hộp phấn, cây son trước đó. Khi đến giờ trình diễn, tôi đưa Thanh Tuyền đến Viện Thẩm Mỹ, Salon Make Up, nhưng các cửa tiệm đều đóng cửa vì trời

đã khuya. Quá lo lắng, tôi kéo Thanh Tuyền chạy men theo đường Lê Lợi mong tìm người quen giúp đỡ. Nhưng không gặp được ai mà thời gian lại gấp rút nên thầy và trò đành ngồi bệt ngay trên vỉa hè Lê Lợi. Nhờ ánh sáng đèn đường, tôi đánh phấn tô son cho Thanh Tuyền mà trước đó, tôi cũng chưa từng biết gì về cây son hộp phấn Chanel. Rồi Thanh Tuyền chạy bay lên lầu phòng trà Bồng Lai để kịp giờ trình diễn, còn tôi nện gót trên lề đường Lê Lợi, lòng ngập tràn cảm xúc khi tiếng hát Thanh Tuyền cất lên, đánh dấu ngày khởi nghiệp của ca sĩ Thanh Tuyền giữa Thủ đô Sài Gòn hoa lệ. Đến bây giờ, sau 40 năm ngồi nhớ lại, tôi dám đoan chắc rằng, đây là người thiếu nữ duy nhất trong đời mà tôi đã kẻ lông mày, “tô son trét phấn” rồi tung con chim Sơn Ca vào bầu trời bao la, bởi vì cô là... của muôn người.

– Về **Hà Thanh**, con chim hoạ mi đất thần kinh, người được xem như gắn liền với một số nhạc phẩm của Nguyễn Văn Đông

Hà Thanh hát 🎵 [“Nhớ Một Chiều Xuân”](#) – Nguyễn Văn Đông

Lần đầu tiên, tôi được gặp cô Hà Thanh là vào năm 1963 tại Đài Phát Thanh Sài Gòn ở số 3 đường Phan Đình Phùng ngày xưa, bây giờ là đường Nguyễn Đình Chiểu. Khi ấy, tôi là Trưởng Ban Tiếng Thời Gian của Đài Sài Gòn với các ca sĩ như Lệ Thanh, Khánh Ngọc, Trần Văn Trạch, Minh Diệu, Mạnh Phát, Thu Hồ, Anh Ngọc v.v.

Ngày đó cô Hà Thanh từ Huế vào Sài Gòn thăm người chị gái lập gia đình với một vị Đại tá đang làm việc ở Sài Gòn. Chính nhạc sĩ Mạnh Phát cho tôi biết về cô Hà Thanh nên tôi nhờ Mạnh Phát liên lạc mời cô Hà Thanh đến hát với Ban Tiếng Thời Gian. Đây là lần đầu tiên tôi được tận tai nghe tiếng hát Hà Thanh, hát nhạc sống và hát thật ngoài đời với ban nhạc của tôi, không nghe qua làn sóng phát thanh hay qua băng đĩa nhạc. Điều này giúp cho tôi có cơ sở nhận định chính xác về giọng hát Hà Thanh. Tôi hiểu ngay đây là giọng ca thiên phú, kỹ thuật tốt, làn hơi diễm cảm tuyệt đẹp, là một vì

sao trong những vì sao hiếm hoi ở đỉnh cao nghệ thuật nhưng chưa có cơ hội phát tiết hết hào quang của mình. Ngay sau đó, tôi có mời Hà Thanh thâm thanh cho Hãng đĩa Continental. Nếu tôi nhớ không lầm thì bản nhạc đầu tiên tôi trao cho Hà Thanh là bài Về Mái Nhà Xưa do tôi sáng tác. Lần đó, cô Hà Thanh hát thật tốt, toàn ban nhạc và Ban Giám Đốc Hãng Continental rất hài lòng, khen ngợi. Sau ngày đó, cô Hà Thanh từ giã trở về lại Huế, trở về lại với Cố đô trầm mặc, tĩnh lặng, không sôi nổi như Thủ Đô Saigon, là cái nôi của âm nhạc thời bấy giờ.

Sau khi Hà Thanh trở về Huế, tôi có nhiều suy tư về giọng hát đặc biệt này. Tôi ví von, cho đây là vì sao còn bị che khuất, chưa toả hết ánh hào quang, vì chưa có hoàn cảnh thuận lợi để đăng quang, nếu phó mặc cho thời gian, cho định mệnh, có thể một ngày kia sẽ hối tiếc. Vì vậy tôi đem việc này ra bàn với Ban Giám Đốc Hãng đĩa Continental để mời cô Hà Thanh vào Saigon cộng tác. Chính tôi viết thư mời cô Hà Thanh vào Saigon với những lý lẽ rất thuyết phục, rất văn nghệ, rất chân tình. Và cô Hà Thanh đã vào Saigon sau khi đã tranh đấu gay go với gia đình bố mẹ, vốn giữ nề nếp cổ xưa của con người xứ Huế. Ngày đó Hà Thanh vào Saigon, hoà nhập vào đời sống người Saigon, vào nhịp đập âm nhạc Saigon, vốn đứng đầu văn nghệ cả nước.

Hà Thanh đi thâm thanh cho Đài Saigon, Đài Quân Đội và nhận được lời mời tới tập của các Hãng đĩa băng nhạc như Sóng nhạc, Việt Nam, Tân Thanh, Tứ Hải và hầu hết các Trung Tâm ở Thủ Đô Saigon, chứ không phải chỉ riêng cho Hãng đĩa Continental và Sơn Ca của tôi. Ngày đó, tiếng hót của con chim Sơn Ca đất Thần Kinh đã được vang thật xa, đi vào trái tim của hàng triệu người yêu mến tiếng hát Hà Thanh.

Cô Hà Thanh hát hầu hết các tác phẩm của tôi. Bài nào tôi cũng thích, cũng vừa ý, có lẽ vì vậy mà tôi không nghĩ đến chuyện viết bài đặc biệt cho riêng cô. Tôi nhớ lại một chuỗi những sáng tác trong thời binh lửa chiến tranh như Chiều Mưa Biên Giới, Sắc Hoa Màu Nhớ, Khúc Tình Ca Hàng Hàng Lốp Lốp, Mấy Dặm Sơn Khê, Lá Thư Người Lính Chiến, Phiên Gác Đêm Xuân, Anh Trước Tôi Sau, Lời Giã Biệt v v, đều rất hợp với tiếng hát Hà Thanh và cô hát rất thành công. Tôi cho rằng Hà Thanh không chỉ hát mà còn sáng tạo trong khi hát. Hà Thanh đã tạo thêm những nốt luyến láy rất truyền cảm, rất mỹ thuật làm cho bài hát của tôi thêm thăng hoa, trong giai điệu cũng như trong lời ca. Tôi cho rằng khi hát cô Hà Thanh đã sống và cùng đồng điệu sẽ chia với tác giả khi trình bày một bản nhạc có tầm vóc nghệ thuật.

Tôi cho rằng Hà Thanh có giọng hát thiên phú, cô hát rất thoải mái dễ dàng, không cầu kỳ, không cường điệu, không gò bó nhưng nó cuốn hút ta đi trong cái bình bông không gò ép đó. Tôi cảm ơn tiếng hát của Hà Thanh đã mang lại cho các bài hát của tôi thêm màu sắc, thêm thi vị, bay bổng. Trước khi đến với Hà Thanh, tôi cũng rất ngưỡng mộ tiếng hát của cô Thái Thanh, Lệ Thanh, Khánh Ngọc và nhiều người khác đã gieo khắp

phương trời tiếng lòng của tôi, cũng như về sau này có thêm các cô học trò như Thanh Tuyền, Giao Linh đã giúp cho ông Thầy truyền tải đến trái tim người yêu nhạc. Nhưng đặc biệt, tiếng hát Hà Thanh đã để lại trong tôi nhiều kỷ niệm tốt đẹp, bền bỉ tuy thời gian ngắn ngủi kể từ khi cô bỏ đi lấy chồng để tôi độc hành trên đường nghệ thuật. Sau biến cố 1975, tôi không còn dịp hợp tác với cô Hà Thanh như trước đây. Nhưng thỉnh thoảng tôi được nghe cô hát một sáng tác mới của tôi ở hải ngoại, tôi vẫn cảm thấy tiếng hát của cô vẫn đậm đà phong cách ngày xưa, vẫn một Hà Thanh điển cảm, sang trọng, sáng tạo trong khi hát, mặc dù thời gian chia cách đã 40 năm qua.

Nguyễn Văn Đông

10.17.2016

Viết về người anh khả kính: NGUYỄN VĂN ĐÔNG **Thúy Vy Trần Kiên (em ruột của ca sĩ Hà Thanh)**

Boston March 4, 2018

Cám ơn anh Dũng đã đề nghị Vy viết một vài giòng kỷ niệm về anh Nguyễn Văn Đông.

Vy không phải là văn sĩ nên cái chữ vài “vài giòng” của anh đã làm Vy khựng lại ngay lúc bắt đầu viết. Khi Vy cố gắng mô tả những cá tính đặc biệt của người anh mà Vy vô cùng kính trọng thì không phải là vài chữ mà cần một paragraph.

Đây là paragraph đầu: Anh Đông ít nói, khi nói thì nhỏ nhẹ hiền lành, cẩn thận. Sự nghiêm trang của anh làm người nghe phải chăm chú.

Anh Đông không hề làm bề ngoài, khi lo cho ai thì lo tròn, vô cùng chu đáo và hết lòng làm cho người nhận yên tâm nghe lời vì biết anh đã chọn cái tốt đẹp nhất cho họ.

Anh rất rộng rãi và cũng rất là đàn anh ... chưa hề thấy anh đùa bao giờ!

Và còn nhiều đức tính tốt khác nữa mà Vy chưa nhớ ra.

Năm anh Đông được cho ra khỏi tù để về nhà chờ chết vì đã quá yếu, anh kể là khi anh thất thủ đi ngang các quầy hàng trên đường để về nhà, những người bán hàng đã xua tay đuổi anh đi nhanh ra khỏi địa phận buôn bán của họ. Vy nói với anh là họ đâu biết anh là Ông Nguyễn Văn Đông!

Có lần anh lại hỏi Vy là người ta có còn nhớ đến anh không. Trời đất ơi, thiên hạ làm sao mà quên được một vị nhạc sĩ vĩ đại và tài hoa, nhất là của riêng Miền Nam. Vì cái vĩ đại riêng tư này mà anh bị đi cho tới chết! Thiên hạ không những tỏ lòng khâm phục cái tài hoa và tư cách của anh mà còn biết ơn nữa.

Ước chi anh linh thiêng để nhìn thấy hàng ngàn người (hay triệu, nếu họ có cơ hội dự kiến) tự động đưa tay lên trán chào kiêu lính để từ giã anh trên đường phố khi linh cữu của anh đi ngang. Khi không một quy luật nào bắt buộc hay chỉ vẽ mà họ đã tự động đồng loạt làm giống nhau, đã bày tỏ được sự cung kính chân thành và tuyệt đối hướng về anh. Hành động này xưa nay chưa hề xảy ra cho một danh nhân hay một người quyền uy nào. Còn gì quý và chân thật hơn thế nữa.

Chuyện Mậu Thân: Năm 1968, chị Liên Như dẫn chồng mới cưới là anh Tạ Văn Tài về Huế ăn Tết để thăm gia đình vợ, Vy cũng có về theo. Tối Giao Thừa nói chuyện đến khuya nên 2 người làm biếng trở lại ngủ ở Cư Xá Giáo Sư Đại Học gần đó mà ở lại nhà vợ (sau đó mới biết các giáo sư Đại Học ở đó bị dẫn đi và đã bị giết sạch, bài viết

■ [Nhớ Về Tất Niên Y Khoa Huế Tết Mậu Thân của Vĩnh Chánh](#) có nhắc đến chuyện đó.)

Cỡ gần 1 giờ khuya mừng một Tết, tiếng súng bắt đầu nổ lớn. Thiên hạ chạy lung tung. Có một nhóm người ở ga lớn bung hàng rào chạy qua nhà Vy để ra đường lớn nhưng tiếng súng quá mạnh nên họ không thể chạy tiếp mà phải tạm ẩn ở nhà Vy. Ba mẹ chia cho họ một gầm giường để tạm trú. Gia đình và bà con của họ có cỡ 10 người, gia đình Vy cũng vậy nên tổng cộng cỡ 20 người. Vì nhà ở cạnh đồn lính khá lớn nên tuy nhà có bị bắn nát vài chỗ nhưng tạm yên, không phải tản cư. Ở cùng nhau như thế đúng 1 tháng mà mọi người vẫn được ăn no đủ và ngon nhờ 2 thùng giấy lớn toàn đồ ăn khô như vịt khô, nai khô, lạp xưởng.... của anh Đông gửi từ Sài Gòn ra Huế mừng Tết. Sau khi ngừng bắn, Vĩnh Chánh (tác giả bài nói trên) có lên nhà xem tụi Vy chết chưa thì đồ ăn vẫn chưa hết, vẫn có đùi vịt được nướng lên cho Chánh ăn. Đói lâu ngày, Chánh ăn ngon lành!

Năm 2000 tụi Vy về Việt Nam để làm lễ cúng năm đầu tiên của mẹ. Anh Đông đã dẫn tụi Vy, một đoàn 8 người đi thăm miền Nam, đi hầu hết các nơi cần xem và anh giải thích cặn kẽ lịch sử của từng nơi, to và nhỏ, nên Vy biết thêm được khá nhiều. Trước đó, Vy không hề biết nước mình có cái hang Thạch Sanh (ảnh đính kèm) mà chỉ có đọc câu chuyện “Thạch Sanh Và Lý Thông” mà tưởng đó là tiểu thuyết và cũng không hề biết ở ngoài khơi Hà Tiên có cái hang, nơi mà vua Gia Long ẩn trốn ngày xưa.

Năm 2015, anh đau nặng lắm rồi, Vy về Việt Nam một mình nên đến ở căn phòng mà anh nhắc nhở nhiều lần là anh đã cho sửa sang lại từ hơn 10 năm trước cho các em có chỗ ở khi về thăm Việt Nam. Lần đó, anh không đủ khoẻ để ra nói chuyện và chị Thu quá bận với cửa hàng, thế nhưng anh chị chu đáo đến độ buổi sáng mở mắt ra là mọi sự mình cần đã có sẵn. Chị tử tế, giỏi và tốt lắm nên Vy rất yên tâm về đời sống còn lại của anh.

Sở dĩ Vy kể những chuyện nho nhỏ này ra là để cho anh hiểu những chữ Vy mô tả về anh Đông nói trên không phải là bênh vực hay tưởng tượng. Đó là con người thực của anh ấy.

Thúy Vy Trần Kiêm (em ruột của ca sĩ Hà Thanh)

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông (bìa bên phải) với một số thành viên gia đình Trần Kiêm. Ca sĩ Hà Thanh ở giữa cầm nón lá; bên trái là Liên Như (đeo máy quay phim); Thúy Vy áo vàng dựa vào cây đứng phía sau.

■ [Phiên Gác Đêm Xuân](#) – Hà Thanh hát, Liên Như thực hiện youtube có viết về Tết Mậu Thân ở Huế năm 1968

Vĩnh biệt người nhạc sĩ tài hoa

*** Vưu Văn Tâm ***

*Ngày dài như một cơn mê
Sớm trưa khuya tối đời hiu hắt buồn
Người đi cỏ lá ngậm ngùi
Vườn xưa khép lại, hững hờ song thưa*

Cuối tháng hai, mùa đông đến thật muộn. Không khí giá buốt từ lãnh thổ nước Nga tràn xuống Âu Châu, nhưng cũng không tê lạnh bằng một tin buồn được gửi ra từ trong nước: nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông qua đời !

Tin này được lan truyền thật nhanh qua hệ thống Internet, đài truyền hình, truyền thanh tại hải ngoại cũng như trên các trang mạng xã hội.

Chú đến với quân đội từ rất sớm, từ những ngày đầu cuộc chiến. Với một tâm hồn lãng mạn của một người nghệ sĩ, chú đã viết lên những cung bậc du dương từ những nơi tuyến đầu khói lửa:

*“Đón giao thừa một phiên gác đêm Chèo xuân đến súng xa vang rền
Xác hoa tàn rơi trên bóng súng Ngõ rằng pháo tung bay Ngõ đâu hoa lá rơi”*

Chú đã đi suốt chiều dài cuộc chiến và ở lại cho đến ngày đất nước tang thương, rơi vào tay giặc. Cái tháng tư nghiệt ngã làm đổi thay tất cả ..

*“Bao ước mơ giữa khung trời phiêu lãng,
Chờ mùa xuân tươi sáng, nhưng mùa thắm chưa sang”*

Mùa xuân nghịch gió năm 1975 làm cho mấy chục triệu người dân miền Nam ngơ ngác, bàng hoàng. Sĩ quan, binh lính của chế độ trước bị bắt đi đày ở những nơi rừng thiêng nước độc, sơn lam chướng khí. Chú là một sĩ quan cao cấp, mang cấp bậc đại tá, và cũng nằm trong cái mẫu số chung bất hạnh đó. Mười năm đặng đặng trong lao tù cộng sản, đến khi sức khỏe kiệt quệ chú mới được trả về để gia đình .. lo hậu sự ! Mười năm nuôi chồng trong trại “cải tạo”, mười năm mòn mỏi đợi chờ ngày phu thê sum họp, lại thêm mười năm chăm sóc chồng trong hoàn cảnh thập tử nhất sinh. Cô Nguyệt Thu

đã chung thủy và bền bỉ diu chú trở lại con “đường trần mưa bay gió cuốn”. Giống như một phép lạ, chú đã “sống” lại và tập đi những bước chân đầu đời.

*“Về đây ngỡ ngác chim bay tìm đàn
Về đây hoang vắng lạnh buốt cung đàn”*

Với một xác thân tàn tạ và một tâm hồn mang đầy thương tích, chú đã buông xuôi tất cả trong suốt 30 năm dài. Còn nỗi buồn nào hơn khi đôi bàn tay người nhạc sĩ không thể nào cầm nổi cây đàn để so dây nắn phím như những ngày xưa. Tinh thần chú suy sụp đến tột cùng. Chú sống khép kín, lặng lẽ và “rất lê lét” (chữ của chú) cùng với người vợ tảo mẫn trong ngôi nhà cũ tại Phú-Nhuận, Sài-Gòn. Nhờ sự tảo tần và vén khéo của cô, cuộc sống gia đình chú cũng tạm đủ đầy.

Các anh chị ca sĩ cùng thời với chú thường nhắc nhở chú với lòng yêu thương, kính mến:

– Anh Đông có học thức, có tài, tánh tình lại hiền lành, khiêm tốn.

Mỗi khi có dịp về Sài-Gòn, các anh chị đều ghé thăm cô chú tại căn nhà cũ, ghé thăm “người anh, người bạn vong niên” ngày xưa. Các anh chị hỏi:

– Sao anh không sơn phết lại ngôi nhà cho đẹp một chút?

Chú nhìn vào khoảng không gian xa vắng và buồn bã trả lời:

– Sơn phết để làm gì?

Chú Đông ơi, chú đã hiến dâng trọn đời mình cho quê hương, đất nước. Chú là người chiến binh gương mẫu. Chú đã có một cuộc đời đáng sống và đáng hãnh diện. Trong ngày tiễn đưa chú, rất nhiều sĩ quan, binh lính Việt-Nam Cộng Hòa đã đến tận nơi để giơ tay chào tiễn biệt vị đại tá đáng kính Nguyễn Văn Đông. Vĩnh biệt chú, người lính nghệ sĩ tay súng tay đàn. Chú ra đi thanh thản nghen chú. Chú không còn vợ, cô độc trong khung trời âm nhạc nữa đâu, vì nơi chú đến chỉ có tình thương và những khúc hát ngọt ngào, nhân hậu. Mùa xuân lại về nhưng sẽ không bao giờ còn nữa những tiếng “*súng xa vang rền*” giữa đêm trừ tịch.

Vưu Văn Tâm (Germany – 02.03.2018)

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông và những điều chưa nói hết

Trịnh Thanh Thủy thực hiện – Nguồn: Vietbao online

Trịnh Thanh Thủy thăm Nhạc Sĩ Nguyễn Văn Đông năm 2011

Phần 2: Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông nói về nhạc của mình

Sau khi nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông nằm xuống, trên mạng mọi người bắt đầu truyền nhau nghe nhạc ông sáng tác. Càng nghe lại càng yêu mến ông hơn vì tôi và biết bao nhiêu người Việt ở miền Nam trước 75 đã sống và chia sẻ cùng ông những tư duy, tâm sự, hay cảnh ngộ ngang trái của con người trong một đất nước có chiến tranh trên cả hai miền Nam và Bắc. Nhất là trong cái cảnh mưa phùn, gió rít của một mùa xuân Cali 2018, xứ người, trời gầy gầy lạnh, cái buồn nhẹ nhẹ bỗng lảng đặng trong tôi. Giọng ca mê hoặc lòng người của Hà Thanh mà người ta gọi là sang cả, quán quít, ám ảnh óc tôi khôn nguôi. Hình như nỗi thương, niềm nhớ một mùa xuân nó bàng bạc trong nhạc của Nguyễn Văn Đông và vện vào ông đến nỗi ông đã ra đi vào một ngày xuân và đã không bao giờ trở lại.

Trong buổi gặp gỡ tháng 12 năm 2011, tôi có nói chuyện với ông về các tác phẩm đã làm sáng danh ông vào thập niên 60 như “Chiều mưa biên giới, Mấy dặm sơn khê, và Về mái nhà xưa.v.v..”. Ông đem ra một cái máy hát cầm tay cũ, một tập nhạc và một chồng CD trong đó có những đĩa nhạc của ông. Ông bảo “Đây là những CD có nhạc của chú do các ca sĩ hát nhạc chú, tặng chú. Chú cho cháu thâu lại hay lấy bất cứ bản copy nhạc nào của chú nhưng không được bán hay làm thương mại”. Tôi chọn ra những bài hát tôi ưa thích và ông đã ký đề tặng tôi.

Nhìn những dòng chữ như rồng bay phượng múa “Quý mến tặng cháu Trịnh Thanh Thủy”, tôi giật mình tự hỏi khi nào chữ viết tay đẹp như vậy tuyệt chủng, bởi lâu lắm rồi tôi không nhìn thấy những dòng chữ viết tay đẹp như vậy, vì thời đại này, tôi và nhiều người quen nhìn những dòng chữ đánh máy của máy tính, của Iphone hằng ngày.

Tôi thấy trong các CD nhạc có rất nhiều bài do Hà Thanh hát, nhân đây tôi hỏi “Cháu có biết và hay nói chuyện với cô Hà Thanh, cô Hà Thanh hát nhạc chú rất hay”. Nghe tôi nói vậy, mắt ông bỗng xa xăm. Ông cầm cuốn CD của Hà Thanh lên một cách trân quý, “Hà Thanh hát nhạc của chú đạt nhất”. Rồi ông mở cái máy hát cũ, giọng trong và cao của con hoạ mi xứ Huế vút lên, người nhạc sĩ chìm vào dĩ vãng và thế giới của riêng mình.

Tôi bắt đầu bàn luận với ông về âm vực của Hà Thanh, tôi thích cái lối cô luyến láy. Ông bảo Hà Thanh hát dễ dàng những bài có âm vực rộng của ông viết. Từ ngày cô qua Mỹ, ông không còn gặp cô nhưng ông vẫn theo dõi theo tiếng hát của cô đều đặn. Tôi bảo tôi thích nhất là bài “Mấy dặm sơn khê” của ông nó vừa buồn vừa lãng mạn nhất là do Thái Thanh hát. Ông đồng ý nói, Thái Thanh có âm vực rất tốt, hát được những bài có nốt cao như “Mấy dặm sơn khê” của ông thật tuyệt vời. Tôi hỏi thêm, hình như những bản nhạc của chú đều viết cho những người có âm vực rộng. Ông cười nói, do đó có những bản chú phải viết lại cho các ca sĩ khác để hát hơn. Tôi tò mò “Trong quá trình sáng tác, chú có viết nhạc cho riêng một ca sĩ nào, hình bóng nào rõ rệt không?”. Ông bảo “Khi có, khi không, tùy lúc và tùy hứng, cháu ơi”.

Tôi bắt đầu nhắc đến thời vàng son của ông với những bản nhạc nổi tiếng như “Chiều mưa biên giới, Hải ngoại thương ca, Khúc tình ca hàng hàng lớp lớp ..v..v...” Tôi bảo chú là người đầu tiên trong âm nhạc trước 1975, dùng chữ “Hải ngoại” đó. Tôi tiếp tục nhận xét “Cháu yêu thích những câu kết trong nhạc của chú, câu nào cũng mang ấn tượng sâu đậm cho người hát và người nghe khiến họ nhớ mãi. Như câu “Em ái yêu trong chiều đông gió, mang áo xanh theo chồng sang sông, quên mái tranh quên, con đò xưa”. Tôi cười cười, dí dỏm hỏi, “vừa âu yếm, vừa nao lòng, có phải bài này chú viết cho người yêu đầu đời không?”. Chú cũng cười bảo tôi, muốn hiểu sao cũng được, nhưng bài này có hình ảnh quê cũ là Tây Ninh, ngày chú trở lại, nên trong đầu bài nhạc có ghi “Dâng mảnh đất quê nghèo -Tây Ninh-. Về sau 10 năm xa cách, ngày về vẫn với tâm hồn bơ vơ, cô độc, và tấm lòng dễ tin, dễ yêu như ở buổi ra đi. N.V. Đ. 1964.”

Ông nói thêm rằng, sau này ông nghe có những ca sĩ hát bài này, lời bị sai mà họ cứ hát khiến ý nghĩa lời hát bị méo mó. Đó là câu “Tôi lắng nghe tâm tình nhân thế, qua đây tim chưa đục sông Mê...”. Họ hát thành “qua đây tim chưa đục “song mê” hay “song khuya”. Ông bảo trong bản nhạc phát hành hồi đó ông đã cẩn thận ghi chú “Sông Mê, nghĩa bóng, tức lòng không bợn nhơ”. Rồi ông ngồi tỉ mỉ giải thích cho tôi nghe nghĩa của Sông Mê. Khi người ta chết phải đi qua cầu Nại Hà, dưới đó là Sông Mê, rồi uống chén cháo lú để quên kiếp trước, không còn thương tiếc nuối về cảnh cũ mà lộn kiếp trở lại. Nghe ông giải thích tôi mới vỡ lẽ ra ý nghĩa sâu sắc của câu “Tôi lắng nghe tâm tình nhân thế qua đây tim chưa đục sông Mê”, có nghĩa lòng người trở về còn y như lúc đi, yêu mảnh đất quê, yêu mái tranh và chưa quên hình bóng người xưa. Nhất là còn yêu lắm lắm, thế mà nhân tình thế thái đổi thay “và em ái yêu đã mang áo xanh theo chồng sang sông mất rồi”.

Về Mái Nhà Xưa – Hà Thanh

<https://www.youtube.com/watch?v=cf8mEFViKkU>

Tôi tán công thêm “Lòng trần còn tở vương khanh tướng, thì đường trần mưa bay gió cuốn, còn nhiều anh ơi”, theo cháu, câu cuối lại là câu sâu sắc nhất trong bài nhạc “Chiều mưa Biên giới” chú ơi”. Mặt ông bỗng sa sầm, giọng đầy cảm xúc “Chính câu này đã là câu hát gây rắc rối cho đời chú.”. Ông hồi tưởng lại những giây phút gặp khó khăn phải đương đầu với chính quyền VNCH. Những câu hát trong bài “Chiều mưa biên giới” đã làm ông khó xử. Ông tiếp “Những gì chú viết đều là cảm xúc thật, những câu hát trong bài “Chiều mưa biên giới” là những câu hát nói lên nỗi lòng thương nhớ của người đi chiến đấu, dành lại non sông, mà chính chúng lại khiến chú khó xử với chính quyền đương thời ngày đó”.

Ông không kể tôi nghe chi tiết, nhưng sau này tôi đọc các bài viết thì biết ông bị phạt trọng cấm 15 ngày và tác phẩm này cùng “Mấy dặm sơn Khê” bị cấm lưu hành một thời gian với lý do nội dung làm suy yếu tinh thần binh sĩ. Bản nhạc có lời đề tặng rất cảm động “Kính tặng các chiến sĩ một nắng hai sương, lao mình nơi tiền tuyến. Kỷ niệm Đồng Tháp Mười (biên giới Việt-Cambod-1956)”.

Chiều Mưa Biên Giới – Trần Văn Trạch

<https://www.youtube.com/watch?v=lweTG9PGJ-Y>

Thái Thanh – Mấy Dặm Sơn Khê – Thu Âm Trước 1975

<https://www.youtube.com/watch?v=Ohmz7kQQKHA>

Thấy ông buồn tôi lảng sang chuyện khác, bảo “Nói đến nhạc lính, theo nhận xét riêng của cháu, nhạc chú có những giai điệu rất quý phái, mà vẫn gần gũi, đi thẳng vào lòng người, điều mà có nhạc sĩ được học hành chỉnh chu cũng không làm nổi, những tình khúc viết cho người lính của chú không giống với các nhạc sĩ khác như Trần Thiện Thanh, Trịnh Lâm Ngân, Lam Phương chẳng hạn.”. Ông nhấn mạnh rằng, ông sáng tác những bài hát về người lính khác với những người khác, tại ông sống thực. Ông là một sĩ quan tác chiến cùng các quân nhân xông pha trong lửa đạn nên những gì ông viết là cảm xúc thực của người lính đã ôm súng ngoài chiến trường. Còn những nhạc sĩ khác viết nhạc lính vì nhu cầu, lý do thương mại, chính trị hay bởi đơn đặt hàng, có khi cảm xúc vì cái chết, sự hy sinh của những người lính trận mà viết, nên nghe ra khác với nhạc lính của ông. Ngoài ra không có sự chi phối nào giữa một người quân nhân và một người lãnh đạo trong khi sáng tác, dù ông làm tới Đại Tá trong Quân lực VNCH.

Ông kể thêm ngày xưa ông đã từng làm Trưởng Đoàn văn nghệ Vi Dân, Trưởng ban Ca nhạc Tiếng thời gian của Đài Phát thanh Sài Gòn, gồm có những ca nhạc sĩ tên tuổi như Thu Hồ, Mạnh Phát, Thái Thanh, Anh Ngọc và từng nhận giải Âm nhạc Quốc gia. Tuy nhiên ông hiểu trong cương vị một người lãnh đạo trong quân đội lại sáng tác hay sinh hoạt tích cực trong âm nhạc thì không thể tiến xa trong quân đội. Do đó hoạt động âm nhạc chỉ là dòng phụ chứ không phải là dòng chính trong sinh hoạt của ông. Sau

này ông được vinh thăng Đại Tá. Tôi thêm “Tuy nhiên những hoạt động phụ này đã làm nên tên tuổi của chú”.

Khi ông kể chuyện “Sông Mê”, tôi biết ông am tường triết lý nhà Phật và ông thường đi chùa, tôi nêu thắc mắc tại sao ông lại viết rất nhiều những ca khúc Thiên Chúa Giáo, cũng như chuyển ngữ lời ngoại quốc sang lời Việt. Đó là những “Đêm Thánh vô cùng, Ave Maria, Màu xanh Noel, Bóng nhỏ giáo đường, Mùa sao sáng, Giáo đường chiều chủ nhật...v.v...” Ông trả lời rằng, trong quá khứ sinh hoạt và giao tiếp với các vị cố đạo và linh mục Thiên Chúa Giáo, ông có học hỏi nghiên cứu thêm về đạo này và rất mến họ. Chính vì vậy, lòng ông rung động và cảm xúc với thánh ca và ông thường viết nhạc đạo Thiên Chúa dù ông theo đạo Phật.

Lúc tôi giữ tập nhạc lấy bản sao, những tác phẩm ông đề tặng, ông vui miệng kể thêm, trong đó có mười mấy gần 20 bài được nhà nước cho phép phát hành hay lưu hành trong nước. Tuy nhiên, ông không cảm thấy đó là điều may mắn hay hài lòng vì những tác phẩm được lưu hành không phải là những tác phẩm ông ưa thích. Những bài hát như “Trái tim Việt Nam” không phải là những bài xuất sắc làm sáng chói tên tuổi ông như “Chiều mưa biên giới hay Mấy dặm sơn khê”. Thật ra, họ cũng rất dè dặt trong việc cho lưu hành các tác phẩm của ông. Tôi hỏi liền, “Bây giờ họ cho lưu hành một số nhạc của chú, vậy chú có phát hành hay tổ chức các buổi show nhạc như Phạm Duy đã từng làm không?”. Ông lắc đầu ngay “Nếu phát hành những bài hát không hay lắm hoặc không ai biết đến, thì phát hành làm gì, thôi khỏi làm”. Ông kể thêm, có lần nhạc sĩ Hoàng Thi Thơ khi còn sống trở về nước gặp ông và nói HTThơ biết một nhân vật rất quan trọng trong chính quyền có thể giúp ông can thiệp và nhờ người đó cho lưu hành nhạc của ông. Ông nói với HTThơ rằng, đâu có dễ dàng như vậy và người đó làm sao có quyền hạn như vậy được, chỉ có ban Tuyên Huấn Trung Ương mới có thể cho phép lưu hành nhạc, nên cho dù có nhân vật nổi tiếng nào đó chẳng nữa, cũng không thể cho phép lưu hành nhạc. Làm gì có chuyện ảo tưởng như vậy.

Tuy gặp ông có một lần trong đời, nhưng tôi cảm thấy mình rất may mắn được cơ duyên tiếp xúc với một người nhạc sĩ tài hoa. Hơn thế nữa, là một vị sĩ quan VNCH tuy thất thế nhưng vẫn khiêm cung, có khí phách và rất tự cách. Ông còn là một người nghệ sĩ đầy sáng tạo khi đi tiên phong trong lãnh vực khai sinh ra “Tân cổ giao duyên” là một hình thái nghệ thuật kết hợp giữa âm nhạc phương Đông và phương Tây, giữa tân nhạc và vọng cổ miền Nam. Xin thấp nén hương lòng đầy quý mến của tôi gửi về NS Nguyễn Văn Đông nơi cõi tịnh.

Trịnh Thanh Thủy thực hiện

Mời xem: [toàn bài viết](#) (PDF)

*Việt Nam Kinh
Đài Phát Thanh Thành Phố
Hải Phòng*

Mây Dặm Sơn Khê

Nhạc và Lời: NGUYỄN VĂN ĐỒNG

Anh đến thăm áo anh mùi thuốc súng. Ngoài mưa khuya lè thè, qua ngàn chốn sơn

khê Non nước di hồn thiêng của núi sông kết trong lòng thế hệ, nghìn sau nối nghìn

xưa. Bao ước mơ giữa khung trời phiêu lãng, chờ mùa xuân tươi sáng nhưng mùa thắm chưa

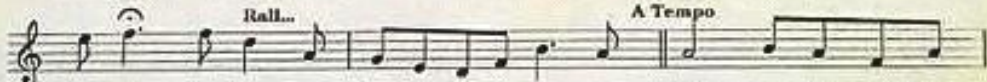
sang Anh đến đây rồi anh như bóng mây, chốn phương trời ấm lạnh hòa chung mái nhà

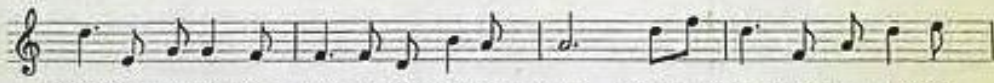
tranh. Anh như ngàn gió ham ngược xuôi theo đường mây, lúc

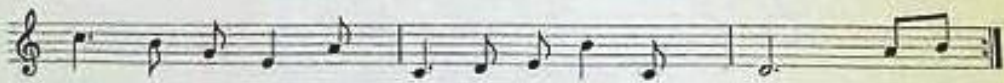
toi bồi lộng gió bốn phương Nước non còn đó một tắc lòng không mờ xóa cùng

năm tháng. Mấy ai ra đi hẹn về dệt nổi tơ duyên! Khóc lên vòng hoa

trắng? Cầm tay nhau đi anh, to trời quá mong manh. Anh hỏi anh! Đường xa vui dẫu

tranh, giữa khung trời gió lộng, nghìn sau tiếp nghìn xưa. Anh đến...

Nhạc phẩm Mây dặm sơn Khê với lời tác giả để tặng

Chương trình Tiếng hát Hậu Phương kỳ 193, 28 tháng 2, 2018 – Trang Thanh Lan & Phương Hồng Quế thực hiện tưởng niệm Nhạc sĩ Đại Tá Nguyễn Văn Đông

🎵 Thanh Lan hát HẢI NGOẠI THƯƠNG CA

🎵 Trang Thanh Lan hát PHIÊN GÁC ĐÊM XUÂN

🎵 Phương Hồng Quế hát SẮC HOA MÀU NHỚ

🎵 Trang Thanh Lan & Phương Hồng Quế hát CHIỀU MƯA BIÊN GIỚI

Thanh Lan

Phương Hồng Quế

Trang Thanh Lan

NGƯỜI SÀI GÒN NGHIÊNG MÌNH TIỄN ĐƯA NHẠC SĨ ĐẠI TÁ NGUYỄN VĂN ĐÔNG

Người Việt Online

■ [BÀI VIẾT \(PDF\)](#) ■ [YOUTUBE](#)

SÀI GÒN, Việt Nam (NV) – Trưa 2 Tháng Ba, tức 15 Tháng Giêng năm Mậu Tuất, nhiều người dân Sài Gòn đã đến tiễn đưa nhạc sĩ, cựu Đại Tá VNCH Nguyễn Văn Đông về nơi an nghỉ cuối cùng.

Buổi lễ diễn ra xúc động với nhiều cựu quân nhân, thương phế binh VNCH và đông người ái mộ nhạc sĩ đến vẫy chào ông lần cuối.

Dưới đây là vài hình ảnh mà cộng tác viên nhật báo Người Việt ghi nhận từ Sài Gòn.

Đúng 12 giờ trưa 2 Tháng Ba, 2018, linh cữu của người nhạc sĩ tài hoa Nguyễn Văn Đông được đưa ra khỏi ngôi nhà của ông, số 271A Nguyễn Trọng Tuyển, quận Phú Nhuận, Sài Gòn.

Nhiều cựu quân nhân VNCH kính cẩn chào Đại Tá Nguyễn Văn Đông lần cuối.

Đoàn đưa tang đi bộ từ đường Nguyễn Trọng Tuyển ra đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa (Công Lý cũ), quận Phú Nhuận.

Đông đảo người đưa tiễn đi theo sau.

Di ảnh nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông trước xe tang.

Đoàn rước đi bộ một đoạn ngắn dọc đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa trước khi lên xe để đến nhà tang lễ Bình Hưng Hòa.

Gia đình chuẩn bị làm lễ ở Bình Hưng Hòa, phía xa phu nhân nhạc sĩ lặng nhìn ông lần cuối.

Phu nhân nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông dường như cũng kiệt sức trước giây phút tiễn đưa “Anh” – Nguyễn Văn Đông.

Đông đảo người hâm mộ tới thấp nén nhang tiễn biệt tác giả “Chiều Mưa Biên Giới.”

Nhiều thương phế binh mang áo lính VNCH để đến tiễn đưa Đại Tá Nguyễn Văn Đông.

Giây phút tiễn đưa.

“Sắc Hoa Màu Nhớ” cũng vậy chào người nhạc sĩ tài hoa.

Ông James Võ (chồng ca sĩ Giao Linh) nói lời cảm ơn người ái mộ, đã đến tiễn đưa nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông.

Những người lính Bộ Binh VNCH năm xưa nghiêng mình chào kính Đại Tá Nguyễn Văn Đông.

Hạ quan tài để đưa vào lò hỏa táng. Tác giả “Chiều Mưa Biên Giới” đã vĩnh viễn rời
“Phiên Gác Đêm Xuân.”

NHỮNG GÌ CÒN LẠI – NS Tuấn Khanh (1968)

Nguồn – <https://nhacsituankhanh.wordpress.com/>

■ **Trong đám tang của Chris Kyle**, tay bắn tỉa lừng danh nhất nước Mỹ, qua đời năm 2015 ở Texas, người ta nhìn thấy chiếc xe tang đi qua một đoạn đường dài hơn 300 cây số mà suốt hai bên đường, luôn có người dân đứng vẫy cờ hoặc nghiêm chào tiễn biệt.

Đó là một hình ảnh xúc động hiếm có về cái chết của một con người. Chris Kyle là người lính SEAL được ca ngợi như một thiên thần hộ mạng vì đã cứu cả trăm đồng đội của mình trên chiến trường Trung Đông nhờ tài bắn tỉa. Anh giải ngũ, trở về nhà và sau đó chết như một người lính.

Rằm tháng Giêng Mậu Tuất, tức ngày 2/3/2018 tại Sài Gòn, đám tang của nhạc sĩ, đại tá Nguyễn Văn Đông cũng xuất hiện một cảnh tượng xúc động tương tự. Khi lễ di quan diễn ra, nhiều người đàn ông mặc thường phục, không ai bảo ai, đã bất ngờ đưa tay lên chào theo kiểu nhà binh. Thấp thoáng trong những hàng khác, cũng có những cá nhân im lặng đưa tay chào, không cần hiệu lệnh. Hầu hết đó là những cựu thiếu sinh quân VNCH cùng trường với ông, và những người khác là cựu quân nhân đã chào tiễn biệt ngài đại tá Chánh Văn phòng của Tổng Tham mưu Phó quân lực Việt Nam Cộng Hòa về nơi an nghỉ cuối cùng.

Hàng người đứng chào theo kiểu nhà binh trước đám tang của nhạc sĩ-Đại tá Nguyễn Văn Đông, đem lại niềm xúc động lạ thường, tương tự như hình ảnh tiễn xe tang của Chris Kyle. Nhưng có lẽ còn đặc biệt hơn với câu chuyện Việt Nam, khi mọi thứ về con người và hệ thống của chính quyền miền Nam bị sấn lũng, giam giữ và hủy diệt nhiều năm, nhưng vẫn ẩn khuất đâu đó, rồi bất ngờ hiển lộ.

Nhưng ngoài âm nhạc, vẫn còn đôi chuyện về đại tá Nguyễn Văn Đông chưa được nói hết. Bài viết này là những gì còn lại, chưa kể, sau cuộc tiễn đưa đó.

Đọc tiểu sử cá nhân sau năm 1975, người ta chỉ biết ngắn gọn rằng nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông đi trại tù của Nhà nước Bắc Việt trong 10 năm, và sau đó không đi Mỹ theo diện H.O (Humanitarian Operation). Đó là một chiến dịch nhân đạo do tổng thống Mỹ Ronald Reagan bật đèn xanh nhằm giải thoát hàng trăm ngàn quân nhân cựu quân nhân VNCH bị đưa đi tù, dưới danh nghĩa cải tạo (Special Release Reeducation Center Detainee Resettlement Program). Mọi thứ về đời của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông, lâu nay vẫn được mô tả thoáng qua, y như cách mà báo chí Nhà nước đưa tin ông mất. Ấy vậy mà vài ngày sau đám tang, nhiều tờ báo vẫn còn bị khiển trách vì đã có thái độ trân trọng thái quá với một “sĩ quan ngục”.

Năm 1975, ngay sau khi Đại tá Nguyễn Văn Đông ra trình diện, dù được chính quyền quân quản tuyên bố là chỉ đi “học tập tư tưởng mới” trong vài tháng. Thế nhưng, sự thật sau đó là 10 năm dài tù đầy ở trại Suối Máu, Biên Hòa. Cho đến sau năm 1980 thì đưa về Chí Hòa. Đại tá Nguyễn Văn Đông được trả về nhà vào năm 1985 để được chết ở nhà, theo chính sách “khoan hồng” của cách mạng. Bà Nguyệt Thu, vợ của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông kể rằng khi chia tay ông 10 năm trước, bà vẫn còn nhớ hình dáng một người đàn ông gầy nhưng khỏe mạnh, để rồi khi nhận lại ông, thì lúc đó gần như chỉ là một cái xác còn thoi thóp; gia đình lúc đó chỉ còn đợi ngày để chôn ông, vì do ông mang quá nhiều căn bệnh cũng như thuốc men lại quá đắt đỏ và khan hiếm vào thời đó.

Rồi nhiều năm sau, ông sống lại như một kỳ tích, khỏe mạnh. Hai người im lặng sống trong căn nhà nhỏ chỉ có đôi vợ chồng già, không con cái, không nhiều sinh hoạt với xã hội, chọn sống cùng nhau đến ngày chung cuộc.

Lời của bà kể như tiếng chuông chùa xa xăm về một nỗi đau không lời. Về với ông được 2 năm, thì bà bị chia cắt với Đại tá bởi 10 năm tù không hề tòa án, cũng như không hề có lời giải thích. Khi được trả về nhà, thì ông đã như một phé nhân.

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông bị đưa đến trại Suối Máu ngay sau khi trình diện. Thực tế là trại này tên là trại Tân Hiệp, Biên Hòa, từng là nơi giam giữ các binh sĩ Bắc Việt chờ

trao trả theo các thỏa ước. Tên Suối Máu là do các tù nhân sau năm 1975 gọi thành quen mặc dù bị quản giáo cấm. Bởi năm 1968, cuộc đột kích thất bại ở cứ điểm này, mà dân trong vùng mô tả máu dân thường và của hai bên Nam Bắc chảy như suối, từ đó mà thành tên.

Trại Suối Máu giam giữ khoảng 5000 người, chia làm năm trại theo ký hiệu K. Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông ở K5.

Chỉ một năm ở trại này, do điều kiện giam giữ và ăn uống khắc nghiệt, không chỉ Đại tá Nguyễn Văn Đông mang bệnh, mà rất nhiều người cũng đổ ra đủ thứ bệnh từ nội khoa đến ngoại khoa. Mà thuốc thì chủ yếu là một loại dược phẩm dân tộc được bào chế ở miền bắc có tên là Xuyên Tâm Liên. Bệnh gì cũng uống một loại ấy.

Nhà văn Hà Thúc Sinh, tác giả của [tác phẩm Đại Học Máu](#), đã kể rằng nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông vì bị mang bệnh ghê ghẹo kỳ lạ, khiến cả mạng lưng của ông lở loét. Đã vậy nhiều chứng bệnh khác như đau bao tử, thấp khớp, huyết áp... ập tới hành hạ ông liên tục nhiều năm. Vào lúc thập tử nhất sinh, anh em khiêng lên trạm xá được ít bữa thì y tá ở đó đuổi về. Lý do là ở bệnh xá không có thuốc điều trị, cũng như cho về thì khỏi mang trách nhiệm.

Nhà văn Hà Thúc Sinh viết rằng mấy người bạn của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông khiêng ông ra hồ nước để tắm lại sau nhiều ngày nằm liệt, như một cách giúp duy nhất có thể. Nhưng do phải đi lao động nên mọi người chỉ kịp nhìn thấy ông Nguyễn Văn Đông nằm sấp trên mặt đất, chứ không còn đứng nổi, cổ mức nước rồi nằm quơ quào cổ tắm rửa một mình như vậy.

Nói về sáng tác trong giai đoạn đó, Đại tá Nguyễn Văn Đông đã cố giữ lại cảm hứng của mình trong những năm đầu bị tù, vì nghĩ rằng cùng lắm 2-3 năm gì đó sẽ ra. Nhưng rồi dần dần mọi thứ thui chột theo sức khỏe và niềm hy vọng. Ngay lúc bệnh đã nặng, nhưng phát hiện tù nhân Đỗ Văn Phúc là em họ của ca sĩ Duy Khánh cũng bị tù chung trại, ông đã vui đến mức sáng tác lại. Cảm mến giọng hát của người này mà nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông viết riêng một bài hát để tặng, có tựa đề là ["Sài Gòn trong trái tim tôi"](#). Tác phẩm này, giờ chắc đã tuyệt bút, chỉ còn được nhắc lại với đôi ba câu với những ai từng nghe qua như "Sài Gòn tiếc nuối không thôi, Hà Nội héo hắt răng môi, cho nhớ thương vơi vơi. Ôi, Sài Gòn trong trái tim tôi..."

Năm 1985, khi khiêng ông về nhà, bà Nguyệt Thu nói rằng không nghĩ ông sống qua được năm đó. Sự tuyệt vọng tràn ngập đến mức khi nhận được hồ sơ ghi danh đi chương trình H.O ngay trong nhóm đầu, ông đã từ chối vì muốn được chết trên quê hương mình. Bà cũng thuận theo ý ông. Ấy vậy mà với sự chăm sóc nhẫn nại và yêu

thương của người vợ hiền, nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông đã chậm chạp sống lại một lần nữa, cho đến ngày buộc phải chia tay trần thế.

Khác với cuộc đưa tiễn người lính Chris Kyle, buổi chia tay nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông không có nhiều người khóc. Chỉ có những cánh tay đưa lên, im lặng chào đưa tiễn ông. Động tác rất quen thuộc khiến những người xa lạ nhau như gần lại. Có điều gì đó dâng lên trong suy nghĩ, đầy xúc động. Quả là có những triều đại nguy nga lộng lẫy, nhưng mọi thứ đã không còn. Nhưng cũng có những chế độ đã mất nhưng con người và tinh thần quốc gia thì còn sống mãi.

NS Tuấn Khanh (1968)

■ [Cố ca sĩ Quỳnh Giao bàn về ca khúc “Mấy Dặm Sơn Khê”](#) – 9/2013

Chương trình “Câu Chuyện Văn Nghệ Với Quỳnh Giao” do Nam Phương phỏng vấn, phát hình trên Người-Việt TV

Quỳnh Giao:” Bài Mấy Dặm Sơn Khê tôi thích cả nhạc lẫn lời ... Nét nhạc của Nguyễn Văn Đông mềm mại, bình dị, dễ hát nhưng mà vẫn hay, vẫn quý phái, sâu sắc ở lời ca... “

Tiếng hát: ♪ [Hùng Cường](#) ♪ [Thái Thanh](#) ♪ [Hà Thanh](#)

■ [Lai Lịch bài Mấy Dặm Sơn Khê](#)

Nguyễn Văn Đông viết cho Phạm Kim (Báo Người Việt Tây Bắc – 1/2014)

■ [Bản nhạc “Mấy Dặm Sơn Khê” \(PDF\)](#)

Mấy Dặm Sơn Khê – Nguyễn Văn Đông

Anh đến thăm, áo anh mùi thuốc súng
Ngoài mưa khuya lê thê, qua ngàn chốn sơn Khê
Non nước ơi, hồn thiêng của núi sông
Kết trong lòng thế hệ, nghìn sau nối nghìn xưa

Như giấc mơ giữa khung trời phiêu lãng,
Chờ mùa Xuân tươi sáng, nhưng mùa thắm chưa sang
Anh đến đây, rồi anh như bóng mây,
Chốn phương trời ấm lạnh hòa chung mái nhà tranh

*Anh như ngàn gió, ham ngược xuôi, theo đường mây,
Tóc tôi bời lộng gió bốn phương,
Nước non còn đó một tác lòng,
không mờ xóa cùng năm tháng,
Nhớ ai ra đi hẹn về... dệt nốt tơ duyên,*

Khoác lên vòng hoa trắng, cầm tay nhau đi anh
Tơ trời quá mong manh
Anh hỡi anh, đường xa vui đấu tranh,
giữa khung trời gió lộng, nghìn sau tiếc nghìn xưa.

MÂY DẬM SƠN KHÊ

Nguyễn Văn Đông

SLOW

Anh đến thăm, áo anh mùi thuốc súng, ngoài mưa khuya lè

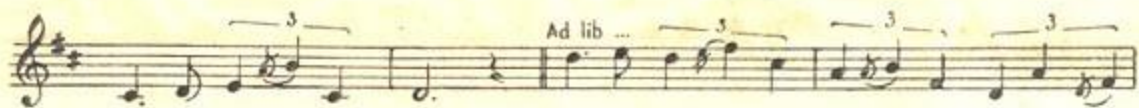
thê, qua ngàn chốn sơn Khê. Non nước ơi! Hồn thiêng của núi sông kết trong lòng thê

hệ, nghìn sau nói nghìn xưa. Bao ước mơ giữa khung trời phiêu lãng, chờ mùa xuân tươi

sang nhưng mùa thắm chưa sang. Anh đến đây rồi anh như bóng mây, chốn phương trời ấm

lạnh hòa chung mái nhà tranh Anh như ngàn gió ham ngược xuôi theo đường mây, tóc

toi bời lộng gió bốn phương. Nước non còn đó, một tác lòng không mờ xóa cùng

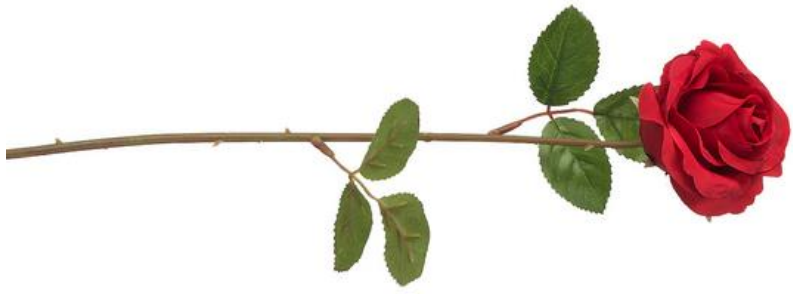
năm tháng ... Nhớ ai ra đi hẹn về dệt nốt tơ duyên? Khoác lên vòng hoa

trắng, cầm tay nhau đi anh, tơ trời quá mong manh. Anh hỡi anh! Đường xa vui đâu

tranh giữa khung trời gió lộng, nghìn sau tiếp nghìn xưa.

CHIA BUỒN TỪ KHẮP NƠI

TƯỞNG NIỆM CỔ NHẠC SĨ ĐẠI TÁ NGUYỄN VĂN ĐÔNG

Chều Mưa Biên Giới... chiều mưa

Ai ơi Về Mái Nhà Xưa không còn

Nhớ Một Chiều Xuân gọi hồn

Nghe Lời Già Bệt lòng buồn tái tê

Người qua Mây Dặm Sơn Khê

Cho dù Thương Muộn nghĩ về cố nhân

Đồn xa Phiên Giác Đêm Xuân

Bài ca Đoàn Tuyết tới gần tịch liêu

Cuộc đời này Khi Đã Yêu

Hàng Hàng Lớp Lớp muôn chiều thắm hoa

Bên trời Hải Ngoại Thương Ca...

Phan Khâm

Chào anh Phan Anh Dũng,

Kèm theo đây bản thư họa cho nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông, như một nén hương dành cho tác giả của nhiều bài nhạc khó quên về đời lính chiến dưới thời VNCH.

Thương tiếc!

Chúc anh Dũng và gia đình luôn an lành hạnh phúc.

Thân,

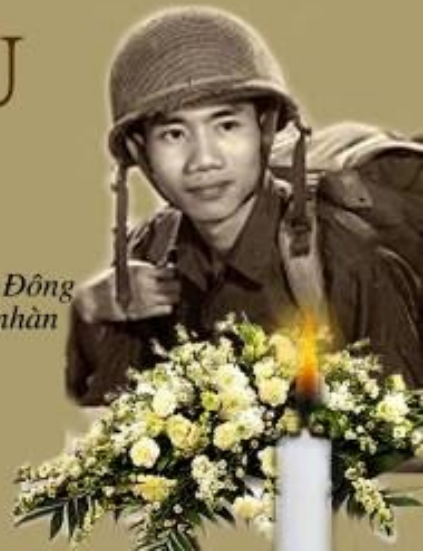
Văn Tấn Phước /France

PHÂN ƯU

*Toàn thể anh chị em Văn Nghệ Boston
xin chân thành chia buồn cùng gia đình
nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông
Nguyễn xin hương hồn nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông
sớm được nghỉ yên muôn đời nơi cõi thanh nhàn*

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Văn Nghệ Boston

Nhạc sĩ Đại tá
Nguyễn Văn Đông
đã ra đi, nhưng nhạc của ông
vẫn còn sống mãi mãi với chúng ta...

THƯƠNG TIẾC NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN ĐÔNG - Nhạc sĩ Quang Đẩu

**Tiến Cố Đại Tá Nhạc Sĩ
NGUYỄN VĂN ĐÔNG**

Tiến anh những cánh tay chào*
Bài ca lưu lại biết bao nhiêu tình
Vòng hoa huynh đệ chi binh
Khói nhang nghi ngút hiển linh/bồi hồi ...!

Đại Niên Trưởng của chúng tôi
Quân Lực hãnh diện một người như anh
Nguyễn Văn Đông: mãi lòng danh
Ngâm ngợi ... tiếc...! đã vắng anh thật rồi!

Hạ Thái Trần Quốc Phiệt

04/03/2018, Từ thung lũng Hoa Vàng
Cali. USA.

* Cựu Quân Nhân Sài Gòn lặng lẽ xếp hàng chào tiễn biệt linh cữu Cố Đại Tá Nguyễn Văn Đông, nâng tay chào nghiêm chỉnh như giữ đúng lễ nghi quân cách.

- Anh là một sĩ quan cao cấp, có biệt tài, lòng danh vẫn luôn phục vụ Quân Lực ở tuyến đầu, chịu đủ thứ thiệt thòi sau ngày 30/4/75.
- Gần gũi thuộc cấp, không kênh kiệu, huyênh hoang... thật đáng khâm phục!
- Một tài hoa để lại nhiều tác phẩm bất hủ, một cấp chỉ huy gương mẫu, một gương sáng cho người soi.
- Một sự ngưỡng mộ rất đặc biệt xin kính gửi đến anh

**TƯỜNG NIỆM
NHẠC SĨ ĐẠI TÁ NGUYỄN VĂN ĐÔNG**

Về Mái Nhà Xua lúc bạc đầu
Hàng Hàng Lớp Lớp bước theo nhau
Chiều Mưa Biên Giới chiều mưa lạnh
Mây Dặm Sơn Khê mây dậm sâu
Phiên Gác Đêm Xuân còn trống vắng
Sắc Hoa Màu Nhớ đượm buồn đau
Nhớ Người Viễn Xứ bao năm tháng
Hải Ngoại Thương Ca xót dãi dầu !

Nguyễn Kinh Bắc
3-5-2018

Cám ơn Dũng thông báo. Buồn quá! Còn ai vẫn ở lại với chúng ta? Chắc đếm được trên đầu ngón tay.

Lần lượt kéo nhau đi hết rồi !!!

Dương Ngọc Hoán (Virginia – cựu nhân viên Đài Phát Thanh Quân Đội VNCH)

Xin góp một chương trình Thơ Nhạc của Bích Huyền về Nhạc Nguyễn Văn Đông:

<http://cothommagazine.com/nhac1/NguyenVanDong/BH-10-24-08-NgườiLinhTrongNhacVaTho.mp3>

Bích Huyền (California, USA)

Cám ơn PAD. Cỏ Thơm kỳ này nói về Nhạc sĩ Nguyễn V Đông rất đầy đủ với những bài vở và hình ảnh về nhạc sĩ quá nổi tiếng này.

Bây giờ, nghe lại những bài nhạc của NVĐ là tràn đầy những kỷ niệm một thời trở về, nhất là khoảng thời gian thập niên 60, những bài hát của NVĐ đã ảnh hưởng rất nhiều đến đời sống của người lính thời bấy giờ, trong đó có người lính VAT.

Buồn và tiếc một ngôi sao sáng trong nền âm nhạc VN vừa ra đi.

Cầu chúc hương hồn ông sớm siêu thoát về cõi Niết Bàn.

Vũ Anh Thanh (Virginia – cựu sĩ quan Cục Quân Cự QLVNCH)

CẢM ƠN ANH DŨNG GỬI TIN BUỒN ! NGHỆ SĨ TÀI DANH VẮNG DẦN!
NGUYỆN CẦU NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN ĐÔNG SIÊU THĂNG LẠC QUỐC.

THÀNH KÍNH,
TUỆ NGA (Thi sĩ, OREGON - USA)

Thương Tiếc và Kính Trọng Nhạc Sĩ Nguyễn Văn Đông:

Một Chiến Sĩ – Nghệ Sĩ Với Tầm Vóc Lớn – Công Lao Phục Vụ Đất Nước và Chiến Sĩ Việt Nam Cộng Hoà.

Nhạc Của Ông Vững Chắc, Sang Cả – Có Chiều Sâu. Những Sáng Tác của Ông sẽ Bất Tử Và Bất Hủ, Khó Quên Trong Tâm Khảm Người Việt Từ Nửa Thế Kỷ 20 Trước Và Sau Đây Khi Hát hay Nghe Các Tuyệt Phẩm của Ông.

THÀNH KÍNH TRI ÂN VÀ PHÂN ƯU CÙNG GIA QUYẾN NHẠC SĨ NGUYỄN VĂN ĐÔNG.

Hân hạnh được góp tiếng đàn qua những bản nhạc tuyệt vời của Ông:

♪ SẮC HOA MÀU NHỚ ♪ CHIỀU MƯA BIÊN GIỚI

♪ NHỚ MỘT CHIỀU XUÂN ♪ MÂY DÀM SƠN KHÊ

Linh Phương (Nhạc sĩ dương cầm, Houston -Texas)

**KÍNH ĐIỀU
NHẠC SĨ ĐẠI TÁ NGUYỄN VĂN ĐÔNG**

Niềm đau dĩ vãng nhuộm cơn sầu
Phiên gác đêm xuân già biệt nhau
Biên giới chiều mưa buồn tiếc hận
Sắc hoa màu nhớ gọi kính cầu
Thương ca hải ngoại mây chiều nổi
Đường trách hoa đêm tiếng súng mau
Giờ đã điếm rồi ôi tráng sĩ
Ngàn năm sương khói chiến công đầu ...

Hawthorne. 1 - 3 - 2018
CAO MỸ NHÂN

Anh đã đi rồi thật thế sao
Tiếng ca nhỏ lệ xuống buồn đau
Hải Ngoại Thương Ca rung nỗi tiếc
Hàng Hàng Lốp Lốp sóng xô nhau

Anh đã đi rồi tiếng nhạc rơi
Chiều Mưa Biên Giới tiếng buồn trôi
Thương Muộn còn vương chùm lá rụng
Lời Giã Biệt rung nỗi nhớ người

Anh đã đi về cõi lạ xa
Nhớ Một Chiều Xuân vỡ tiếng ca
Phiên Góc Đêm Xuân ngủi khói súng
Niềm Đau Dị Vãng mãi chưa nhòa

Anh đã đi rồi ngút khói hương
Sắc Hoa Màu Nhớ vỡ thiên đường
Về Mái Nhà Xưa vàng kỷ niệm
Bên Thu Hoàì Cắm lá sầu vương

Nén nhang thấp vội tiễn người đi
Vinh Hàng yên ấm chốn anh về
Tiếng nhạc tài hoa còn vọng lại
Vỗ bầu trời thắm cánh chim di

Thương Tiếc Nhạc Sĩ

NGUYỄN VĂN ĐÔNG

Trầm Vân

TIẾC THƯƠNG NHẠC SĨ
Nguyễn Văn Đông
1932-2018

*Chiều nay có một loài hoa vỡ bên trời
Đợi mùa Xuân sang to . . . màu nhớ
Diềm chân trong hoa Xuân hồng thắm
Buồn tìm về tình ai đậm thắm
Giờ vun vút trời mây . . .*

(Nhớ Một Chiều Xuân)

Designed by Kim Oanh

**Kính thắp nén nhang lòng tiễn đưa Người Quá Cố.
Nguyện cầu Hương Linh Nhạc Sĩ Nguyễn Văn Đông
được an hưởng thành thoi nơi Miền Tiên Cảnh.**

Lê Thị Kim Oanh – Úc Châu

Một số nhạc phẩm thịnh hành nhất của
Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông, được chọn
lọc & kết hợp lại thành bài thơ với đề tựa:
*** LỜI GIA BIỆT**

- * Phiên gác đêm xuân, theo số mệnh trời,
- * Mưa chiều biên giới, Anh bỏ cuộc chơi!
 - * Về mái nhà xưa, còn ai đứng đợi?
 - * Sắc hoa màu nhớ, vương vấn bồi hồi.
 - * Mây dậm sơn khô, Anh vĩnh biệt rồi,
- * Cung thương ngày cũ, thương tiếc đây vơi,
- * Nhớ một chiều xuân, hồn Anh bay bổng,
 - * Niềm đau đi vắng, theo gió mây trôi.
 - * Kỷ niệm vẫn xanh, khúc nôi tình tự,
 - * Anh trước tôi sau, rồi sẽ chung nơi,
 - * Trái tim Việt Nam - Hàng hàng lớp lớp...
- * Hải ngoại thương ca: Kính điệu chia buồn!

‘Nhóm thân hữu Diễn Đàn Thơ Văn’...Thành Kính Phân Ưu cùng Bà quả phụ Nguyễn Văn Đông và tang quyến. Xin hiệp lời cầu nguyện cho hương linh người quá cố sớm về cõi Niết Bàn muôn đời an lạc.

Một nén hương lòng thắp lên để
Vô Cùng Thương Tiếc,

Nguyễn Đại Tá Nguyễn Văn Đông, QLVNCH
cũng là người nhạc sĩ tài hoa,
của những nhạc phẩm bất hủ
dành cho người lính, cho quê hương và tình yêu.

Nhạc của ông từ bao nhiêu năm qua,
vẫn luôn tồn tại trong lòng người Việt,
yêu âm nhạc khắp nơi trên địa cầu.

Nguyện cầu Hương Linh Nhạc Sĩ Nguyễn Văn Đông
yên nghỉ cõi Thanh Nhàn.

Thành Kính Phân Ưu cùng Tang Quyển

(1932 - 2018)

(Từ website Trường Tống Phước Hiệp – Vĩnh Long)

VÔ THƯỜNG – Nhạc & lời: Nguyễn Văn Đông

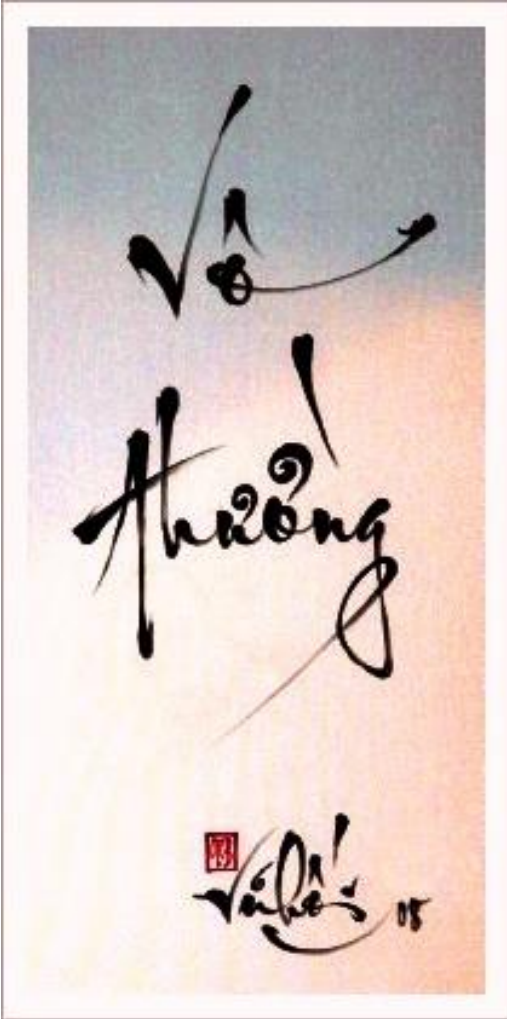
🎵 [Tâm Hảo trình bày \(youtube\)](#)

Đêm đêm nghe bước thời gian nhẹ lướt
Từng sợi rơi rơi như trả cho đời.
Từng hạt sương sa trên lá trên hoa
Tan giữa mệnh mông vào cõi hư không.

Đêm đêm nghe tiếng thời gian suy biến
Từng chồi măng non thay kiếp tre già
Từng lời yêu thương như khói như sương
Tan giữa hư không vào cõi vô cùng.

*Rồi một ngày nao ta có mắt nhau
Giọt lệ nào cho ta giữ mãi nhau?
Sao ta không nói vạn lần yêu thương
Bằng lửa trong tim bùng cháy đôi môi
(Như) ngày mới yêu nhau.*

Em đâu có biết lòng anh tha thiết
Một vòng tay ôm mắt ướt môi mềm
Thật nhiều nghe em, chớ tiếc cho nhau
Năm tháng qua mau đời vốn vô thường.

Đôi Thương

Nhạc và Lời : NGUYỄN VĂN ĐÔNG

♩ = 68
Boston

Đêm đêm nghe bước thời gian nhẹ lướt, từng
...đêm nghe tiếng thời gian suy biến, từng
...đâu có biết lòng anh tha thiết, một

sợi rơi rơi như trả cho đời, từng hạt sương sa trên
chôi măng non thay kiếp tre già, từng lời yêu thương như
vòng tay êm mắt tốt môi mềm, thật nhiều nghe em chớ

lá trên hoa, tan giữa mệnh mông vào cõi hư không. Đêm...
khói như sương, tan giữa hư không vào cõi vô...
tiếc cho nhau, năm tháng qua mau đời vốn vô...

...cùng. Rồi một ngày nao ta có mắt nhau Giọt
...thường./.

lệ nào cho ta giữ mãi nhau? Sao ta không nói vạn lần yêu

thương bằng lửa trong tim bùng cháy đôi môi ngày mới yêu nhau. Em

D.S. al Fine

